༄། །གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཐུབ་བསྟན་ལྷུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ། །

@01A ༄༅། །གཉིས་པ་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག སོ་སོའི་རྣམ་གཞག སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་

གཞག་མདོ་ཙམ་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ལྷ་དང་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་། གླིང་གཞན་དག་ཏུའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པར

བཤད་མོད། འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་ནི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྨྲས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་དང་། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འཆད་པ་སོགས་ཀྱིས

ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་སྤེལ་བ་ཙུང་ཟད་ཡོད་མོད་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་པ་དག་གིས་གང་བ་དང་། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་དྭང་

ངེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གསལ་བར་ཕྱེ་

བ་མེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པ་ལྷ་བུར་གྱུར་པ་ན། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་

@02A ༄༅། །པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བཀའི་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་གིས་རྒྱས་པར་

གདན་ལ་ཕབ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གདན་ལ་འབེབས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བར་མཛད་པས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མཐའ་མ་མཆིས་པར་

གྱུར་ཅིང་དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་

གྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྗེ་བཙུན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཇི་འདྲར་ཕྱེ་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་

པོས། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་རྩལ་

གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། ལེགས་པར་ཕྱེ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཆོག །ས་གསུམ་འགྲོ་ན་ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་པ། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད། །ཅེས་གསུངས་

སོ། །དྲང་ངེས་ཕྱེ་རྩུལ་ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིགས་

@02B ཚོགས་དྲུག །མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྔ། སྡོམ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་གང་ཞིག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན།

གང་ཞིག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་དག་གི་དྲང་

ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ལྟ་བུ། ཁྱད་པར་ངེས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བྱེ་ཡི་མདོ་གང་ཡང་རུང་

བ་ཞིག་གི་དོན་བཀྲལ་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་

བོད་སྔ་མ་དག་གིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་བཞིར་འདོད་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་དུ་བཀག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རང་རེའི་མཁས་པ་དག་གིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཏེ་ཤིང་རྟའི་

སྲོལ་འབྱེད་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། རྗེ་བཙུན་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམས་པར་སྣང་ནའང་།

གསུང་དེ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡུམ་གྱི་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བཀྲལ་བ་དང་། དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་སུ་ཡུམ་གྱི་
དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བཀྲལ་བས་

ཡུམ་དོན་གཙོ་བོར་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། མགོན་

པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་

@03A ༄༅། །དང༔ བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་བར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་གཉིས་ཕྱེ་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་

འབྱེད་ཐོགས་མེད་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དང་། མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་ནི་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་ཡང་ཤིང་རྟའི་

སྲོལ་འབྱེད་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ལུང་རྣམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཞན་དུ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་ཡང་ཐལ་བར་

འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་འབྱེད་རྣམ་གཉིས་སུ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་བུ་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་

གིས་གང་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་པར་བཀྲལ་འདུག

པས། ངེས་རྒྱལ་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་རུང་བའི་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བར་ག་ལ་རུང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བཞི་བརྒྱ་པ་ཡང་གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། རིགས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་དྲངས་

པ་སྣང་བས་རིགས་ཚོགས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་དབུ་མར་གནས་ཀྱང་བསྟན་ཆོད་ཀྱི་དོན་ཙམ་ལ་དབུ་སེམས་

@03B གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་དག་གིས་བཤད་པས་ན་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་པ་ཡང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་མིན་ཀྱང་དགོངས་པ་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གསལ་

བར་མཛད་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་མེད་པས་སེམས་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མགོན་པོ་

ཀླུ་སྒྲུབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་

ལུགས་མི་འཐད་པའི་རྒྱུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཆེར་མེད་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དེ་ནི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིགས་

ཚོགས་མཛད་པའི་རྗེས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་བར་ལུགས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་

དངོས་སུ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རིགས་ཚོགས་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བར་ནུས་པའི་ཞབས་དང་། ལེགས་ལྡན་

འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་

པ་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ནི་རྒྱ་བ་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས། འདིར་ཡང་རང་སྡེ་ཕྱོགས་སྔར་ལེན་པ་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཕྱོགས་སྔར་མཛད་ལ་དེ་

དག་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་སྟོན་པ་ནའང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་

ཀྱིས་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་ནའང་འདི་དག་གི་འདོད་པ་བཀག་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཁོ་

ནའོ། །ཞེས་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་

@04A ༄༅། །བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆར་སྔོན་གྱི་མཁས་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་དྲིང་སྣན་ཙམ་མཛད་ཀྱང་རང་གི་བཞེད་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གི་བཤད་ལུགས་ལས་ཤེས་སོ། །

དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ལ་བདེན་པ་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པ་དང་། ལམ་ལྔ་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དགོས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་

ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་སོགས་ཕལ་ཆེར་མཚུངས་ཤིང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། དེས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་

དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་

གཞག་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཡོངས་སྐྱ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐེག་

པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྒྲགས་པ་

ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ཡོད་

@04B དམ་མེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བློ་ཙམ་སྐྱེ་བའི་མཐའ་མ་བཀག་ཀྱང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་བ་

ནི་གནས་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེ་

བ་ལ་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་དང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་གཉིས་སྐྱེ་དགོས་ལ། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་ཡང་ཐ་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་

མི་གནས་པའི་མྱུར་འདས་ཤིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མཐར་

ཐུག་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་མགོ་རྩོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེག་བསྡུས་ལས།
བཟང་དང་སྨོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཚང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་མོད་འདིར་མངས་
ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས།

མདོ་སྡེ་པ་ལ་བསྙོ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བསྐལ་པ་མང་པོར་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གནས་པས་ཐེག་དམན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་།
རྒྱ་གར་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཤིང་

རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བས་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་སོལ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་

ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྒྱ་གར་བ་གཅིག་གིས་བཤད་

@05A ༄༅། །པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ལུང་མང་དུ་འདྲེན་པ་ཙམ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་སྒྲུབ་

ཚུལ་ཇི་འདྲར་མཛད། རིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག

ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་ཚུལ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་མཐའ་བའི་

ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་མཐའ་བ་རྣམས་ནི་གངྒཱའི་ཆུས་བཀྲུ་བ་དང་། ཆུ་འཐུང་བ་དང་། སྨྱུང་བར་གནས་པ་དང་། གསང་སྔགས་བཟླས་པས་སྡིག་པ་འདག་པར་སྨྲ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བས་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆད་པར་ལྟ་བ་

རྣམས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས་མ་
བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྟག་པར་

སྨྲ་བས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྨྲ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ་ཞེས་སྨྲ་

@05B དོན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་སྨོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྲིམ་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་

མཛོད་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་འགལ་

བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ལས་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བསྔགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་རྫ་བ་ནས་འབྱིན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
པའི་མདོ་ལས་ཀུང་ཆད་བར་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱི་

ཀྱིའི་རྨི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ནི་མདའ་སྲུམ་དང་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་

རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའི་ལན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཡང་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་ཙམ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཐེག་
ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུངས་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་

པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅེ། །སྟོན་ཕྱིར་སློབ་མའི་ཐེག་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་

ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག

@06A ༄༅། །རྒྱུ་བཞི་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་བཞིན་ནོ། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་མ་
བསྡུས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ

ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ན་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི་
བཀའ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་

པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག །ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཡང་ཡང་དག་པར་མཐོང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཡང་
ནང་ཕན་ཚུན༔ དུ་རང་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་ཡོད་

ལ༔ རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱ་ལ་ཡང་སྣང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་

དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བའི་སྟུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཀུན་

ཏུ་བཟང་པོ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྨོན་ལམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་སྨོན་པའི་སྨོ་སྨོན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་

དང་། ཤར་གྱི་རི་བོའི་དང་། ནུབ་ཀྱི་རི་བོའི་སྨོའི་ལུགས་དང་།

བཟང་པོའི་ལམ་པས་འདོན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྨོ་སྨོན་དང་། འཇིགས་མེད་རི་བོའི་སྨོ་སྨོན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྨོན་ལམ་

བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་

@06B མི་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་རྟག་པར་སྣང་བ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོས་ཁྱབ་པར་སྨྲས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་

བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། །དབང་ཕྱུག་དང་བདག་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྐད་ཅིག་མའི་

རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱངས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། མྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་དེ་དག་ལས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་དགོངས་ཏེ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་

རྣམས་ལ་སྨད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཡུངས་ཀར་དང་རི་རབ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། །དམོད་

པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་པར་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་གྲགས་པའི་

གཞུང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

@07A ༄༅། །ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལ་གཅེས་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་མདོ་དུ་མ་ལས་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་ཡང་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་ན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་

པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྨོན་དེ་དག་གིས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་སོ། །གཞན་ཡང་(SH'KYA)ཐུབ་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལོངས་སྐུ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་

ན་ཡང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འབྱུང་བ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྟོན་པར་ནི་ཁྱེད་ཅག་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཏྟའི་༗ ཆུས་འཁྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཆུ་ཉིད་ནི་

སྡིག་པ་འདག་བྱེད་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་ཀླུ་མ་དྲོས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། སྤྱང་གནས་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷའི་ཐུགས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དང་། གཟུངས་སྔགས་ནི་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཁྱད་

པར་ཅན་ལ་འདོད་བས་སྐྱོན་མེད་ལ། ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་སྤོབས་བཞི་ཚང་

ན་འདག་པ་ནི་མདོ་དང་རིགས་པ་དུ་མས་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྲས་བུ་མང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་དུ་སྨྱོང་བར་
འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མེད་པའི་བསྒྲུགས་པ་

སྤོན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་བསྟན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན

@07B ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལྟ་བ་ནི། བདག་ཅག་གིས་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་
སྙིང་པོ་མེད་པའི་བདུད་ཀྱི་ཚིག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་རྟོག་གེ་འབར་བ

ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱུང་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དེར་ཞིབ་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་ངོ་མཚར་༢ བའི་གཏམ་མང་དུ་ཡོད་

དོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ནི། དབུ་སེམས་ཀྱི་

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཕྱེ་བ་པའི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ནི་རྟོན་པ་བཞི་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་། དགོངས་པ་བཞི་དང་། ལྡེ་མ་༔ དགོངས་བཞི་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཚིག་འབྲུ་

ལ་མི་རྟོན། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་ལ་མི་རྟོན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་གང་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི། ཆོས། དོན། ངེས་དོན། ཡེ་ཤེས་
བཞི་ཡིན་ལ་འདིའི་ཆོས་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གཙུག་ལག

བསྟན་པའི་ཆོས་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་གཟུང་ངོ་། །དོན་ནི། དེ་དོན་
དགོངས་པ་ཅན་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་སྨྲས་ཟིན་ཚོད་

ཀྱི་དོན་དང་། གང་ལ་བསམས་ཏེ་བསྟན་པའི་དགོངས་པའི་དོན་གཉིས་སོ། །ངེས་པའི་དོན་ནི། ངས་དོན་ཚད་མ་ལྡན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་སྨྲ་ཇི་བཞིན་ལ་ཚད་

མས་གནོད་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པ་

@08A ༄༅། །བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་བཞིན་དགོས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ཡི་བརྗོད་མེད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། །གང་ལ་མི་རྟེན་པ་བཞི་ནི། གང་ཟག །ཚིག །དྲང་དོན།

རྣམ་ཤེས་བཞིའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ནི། སྟོང་དང་ཞེས་དངོས་བསྟན་ཆོས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུངས་པ་ནི་གང་ལ་མི་རྟེན་པའི་མཚན་གཞི་ཙམ་ཡིན་པས་འདིར་ཞུ བྱང་ས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སོ་སྐྱེ་ནས་སངས་རྒྱས་འཕགས་

པའི་བར་ཐམས་ཅད་གཟུང་ངོ་། །ཚིག་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་ལ་བྱའོ། །དྲང་དོན་ནི། ལོག་པར་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་སྒྲ་ཇི་

བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི། བརྗོད་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དག །ཅེས་གསུངས་

པས་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མིག་སོགས་དབང་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་

ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ན་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པའམ་གནས་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ད་ནི་དེ་

དག་ལ་རྟོན་མི་རྟན་གྱི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ས་སྡེ་ལས་གང་ཟག་དང་དུས་

དང་ཚད་མའི་སློ་ནས་གསུངས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ད་ལྟ་ནེ་བར་མཁོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགོངས་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རྟོན་མི་རྟོན་ནི་ཡིད་ཆེས་མི་ཆེས་ལ་

བྱའོ། །གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་ནི། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པས་

@08B བླང་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བཤད་པས་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པར་སྟོན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བླང་དོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་

གྱི། འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཤད་པས་བླང་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་

ཡིན་པའི་ལམ་བཤད་པས་བླང་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟགས་ནས་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་

བསྟན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་

རིགས་པ་ལ་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གནས་བརྟན་ནམ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འམ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོས་དེ་དག་བཤད་དོ་ཞེས་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ལ་འཐད་མི་འཐད་བཤད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་

འདི་ནི་དད་ཅག་གི་བླ་མས་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་བླ་མས་བཤད་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཞེས་གང་ཟག་ཁོ་ན་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྨྲ་བ་དག་ལ་རྟན་པ་དང་པོའི་
དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་

གསུང་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྔར་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་ཚུལ་བསྟན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་དེའི་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་ཟེར་བ་མ་ཡིན་
གྱི། ངེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཐར་འདོད་ལ་མི་བསླུ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཚད་མར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ན་གོང་དུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པས་བླང་བར་བྱ་ལ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡང་དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཀྱང་ས་ལམ་མཐོན་

@09A ༄༅། །པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལག་ཏུ་བླང་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་མ་གོ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལག་ཏུ་བླང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་འཆད་པ་

འམ་རྩོམ་པའམ་རྩོད་པ་ལ་ཡང་རུང་སྟེ། སྐད་དང་ཡི་གེ་དང་ཚིག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའམ་ལེགས་པར་མ་སྦྱར་བ་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་བླང་བར་བྱ་ལ། ཉེས་པར་བཤད་པ་ནི་སྐད་དང་ཡི་གེ་དང་ཚིགས་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ཡང་རུང་སྟེ་

དོར་བར་བྱ་དགོས་པས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་ལ་རྟོན་པའོ། །འདིའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡང་དག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པར་བཤད་

པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཆོས་མཉན་པར་བྱེད་ཀྱི། ཚིག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ

འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མཉན་གྱི།

ཚིག་འབྲུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ན་ཕལ་བའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི་གུས་པར་བྱས་ཏེ་མཉན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྱང་སའི་ལུང་དེའི་དོན་བསྡུར་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཉེས་

པ་ངོས་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ་ཚིག་མི་ལེགས་ན་དོན་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་གནས་ལ། ཚིག་ལེགས་ན་དོན་མི་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པས་ན་དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་རྟོན་པ་གཉིས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་བྱའོ། །དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་

@09B རྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དྲང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པ་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱ་དྲང་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པར་ཤེས་ནས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

རྟོན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་མི་འབབ་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་ཞེན་

ཅིང་། དགའ་བ་ཞེན་ཏེ། གསུང་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མངོན་པར་

དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི། དྲང་པའི་དོན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་ན། ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་མི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་སློ་སྣ་ཚོགས་ནས་ཞུགས་

པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ངེ་པས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཏུ་ན་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྟོན་པ་གསུམ་པའི་ཞིབ་

ཆ་སོ་སོར་བྱེད་པ་ཡང་དེས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེ་སླ་རྟོན་པ་ནི། ངེས་དོན་འཚོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་

སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྤྲངས་ནས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སམ་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་

བྱེད་པ་འམ། ཡང་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་སྤྱི་ཙམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་

@010A ༄༅། །ཡིད་མི་རྟོན་པར་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྙིང་པོ་དང་བཅས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བྱང་ས་ལས།

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྙིང་པོར་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པ་དང་བསམས་པས་ཆོས་དང་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་

གནས་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། སྲིད་རྩེ་མན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་

འབྲེལ་ཇི་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡིད་མི་རྟན་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟན་པ་ནི་རྟོན་པ་བཞི་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ནི་འཁོར་བས་བསྡུས་པའི་

ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་བའི་

ཞེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་དང་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་པ་བཞི་པའི་རྣམ་གཞག་དང། སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་
པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་བསྡུ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་

བྱས་ཀྱང་རུང་ངམ་སླམ་སྙེ། ཀློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། དང་པོ་ཐོག་མར་ཆོས་ཉན་པའི་དུས་སུ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་
ནི་སུ་ལས་ཀྱང་རུང་སྙེ་མཉམ་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཚེ་ཡང་ཚིག

@10B ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་དོན་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་དོན་གཙོ་བོར་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་སྙེ་ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོན་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་བསམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་ལ་
ཡང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ངེས་སོན་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་དྲང་དོན་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སམ་ཡན་ལག་ཏུ་ཞེས་

དགོས་པས་རྟོན་པ་གསུམ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ཚོག་མི་བྱེད་པར་བསྒོམ་བྱུང་གིས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་

དགོས་པས་རྟོན་པས་རྟོན་པ་བཞི་པ་འཛིན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་

བཤད་དོ། །རྟོན་པ་བཞི་པོ་དེས་རིམ་པ་བཞི་དུ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་མི་འཛུག་པ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་བཞི་
ལས་མི་ཉམས་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མོས་

དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་དང་། །བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། །བརྟན་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། རྟན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེ་བར་སྣང་ནའང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་གསལ་

བར་བཤད་པ་མི་སྣང་ལ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་ཛྙོ པའི་རྡོ་རྗེས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཁྲུངས་སུ་བྱུར་
པའི་བྱུང་ས་མདོ་སྡེ་རྒྱུས་རྩ་འགྲེལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་

དཔྱད་དེ་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བཤད་དོ། །རིགས་པ་བཞི་ནི། བལྟོས་བའི་རིགས་པ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། འདུ་བྱེད་

རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རང་རང་གི་རྒྱུད་དང་རྐྱེན་ལ་བལྟོས་

@11A ༄༅། །པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་འཆོལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མེས་སྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ཡང་བྱ་བྱེད་ཆོས་གསུམ་སོ་སོར་

འཆོལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་གསུམ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྙམ་དུ་འཆོལ་བའོ། བཞི་པ་ནི། མེ་ཚ་བ་དང་ཆུ་རླན་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་

འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རིགས་པ་འདི་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ། །དགོངས་པ་ཅན་བཞི་ནི། སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲ་ཇི་

བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་

སྐྱེ་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་བསྔགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འགའ་ཞིག་དེས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གི་ངར་སྨད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་

སྟེ༑ མདོ་སྡེ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལས་ བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་ནི། བསྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པར་

དགོངས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་

@11B ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བརྙས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་གསུངས་པ་ལྟ་

བུ་གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་

ཟབ་མོ་སྟོན་བྱེད་དུ་བསྒྱུར་བ། སྙིང་པོ་མེད་ལ་སྙིང་པོར་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྒྱུར་བ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའོ། །དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་གཉིས་མདོ་གཅིག་ལ་ཚང་བའང་

ཡོད་པས་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིམ་དགོངས་བཞི་ཡང་མདོ་

སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་བཞི་ལ་བྱ་བར་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། །དོན་གཞན་ལ་

དགོངས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་གཉིས་ནི་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་

འདོད་པ་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས་བཤད་དོ། །འདི་དག་གྲགས་ཆེ་བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་

དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་

གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་པའི་ཐོག་མ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་བྱུང་བའི་

དུས་དང་དེས་གཞུང་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་སོགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པས།

འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཙུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་བྱུང་བའི་དུས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་

དགུ་བརྒྱ་ན་བྱུང་བར་བཤད་ལ། དེར་དྲངས་པའི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་

@12A ༄༅། །ཀྱི་ལུང་ལས། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཞུང་གཞན་དག་ལས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་འབྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་ནི། །ས་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །

དེ་ཡི་སྟུགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྡུད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་ཉེས་མྱོང་ནས། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་མངོན་པ་ལ་དགྲ་ལན་གསུམ་བྱུང་ནས་བསྟན་པ་ནུབ་པ་ན་

བྲམ་ཟེ་མོ་གསལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བས་བསྟན་པའི་རྩ་བ་མངོན་པ་ནི་དགྲ་

ལན་གསུམ་གྱིས་ནུབ་པས། ད་འདི་དར་བར་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་མི་སྣང་། བདག་ཀྱང་བུད་མེད་དུ་སོང་བས་མི་ནུས་ཀྱི་ལུས་ལ་བུ་སྐྱེད་ལ་དར་བར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་སྙམ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་དང་

འདུས་པ་ལས་ཐོགས་མེད་དང་། བྲམ་ཟེ་དང་འདུས་པ་ལས་

དབྱིག་གཉེན་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་བུ་རྣམས་ལ་བློ་རྣོ་བའི་ཚེ་ག་ཡང་བྱས་ཏེ་ཆེར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བུ་གཉིས་ན་རེ། ཕའི་ལས་གང་ཡིན་ཞུས་པས། མ་ན་རེ། ཁྱེད་དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེད་ཀྱི་བློ་སྦྱོད་ཀྱིས་ལ་

བསྟན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་པས། གཙུང་ནི་

@12B ཁ་ཆེར་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་གི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནོ། །གཅེན་གྱིས་ནི་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་ནས་བསྟན་པ་དར་བར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། རི་བྱ་རྐང་གི་ཕུག་ཏུ་བྱོན་ནས་ལོ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་པས་

མཚན་མ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་སྐྱོ་སྟེ་ཕྱིར་ཐོན་པ་ན་རྒན་པོ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་

མས་ལྕུགས་ཀྱི་སྡོང་བུ་ལ་ཁབ་བྱེད་པ་མཐོང་ནས་དྲིས་པར། སླིང་སློབས་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །བསྒྲུབས་ན་མི་འགྲུབ་གང་ཡང་མེད། །དཀའ་ཡང་བརྟག་པ་མ་དོར་ན། །རི་བོ་རྣམས་

ཀྱང་ཐལ་བར་རློག །ཅེས་ཟེར་བས་རྐྱེན་བྱུས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་ནས། ཡང་

ལོ་གསུམ་བསྒྲུབས་ནས་ཐོན་པ་ན་ཆུ་ཐིགས་ཀྱིས་བྲག་ཟད་པ་མཐོང་ནས་བརྩོན་པའི་བློ་སྐྱེས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག །ཡང་ལོ་གསུམ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཐོན་པ་ན་བྱ་སྒྲོས་བྲག་ཟད་པ་མཐོང་ནས་སྤུར་ལྡར་ཕྱིར་ལོག །ཡང་ལོ་གསུམ་བསྒྲུབས་པས་མཚན་མ་མ་བྱུང་བར་སྐྱོ་སྟེ་

ཐོན་ནས་ཕྱིན་པ་ན་ཁྱི་མོ་རོ་རྨད་འབུས་གཞིགས་པ་རོ་སྟོད་ཟུག་ཅིང་ཟ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་ལྷག་པར་སྐྱེས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཤ་བཅད་དེ་འབུ་བསལ་སྙམ་ནས་གསེར་གྱི་སྦྲུ་གྲི་གཡར་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལས་ཤ་བཅད། ལག་པས་བླངས་ན་ཤི་ཡིས་དོགས་ཏེ་

སྤྱན་ཟུམ་ཏེ་ལྡགས་ཀྱིས་བླང་སྙམ་པ་དང་ཁྱི་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་འོད་དང་བཅས་པ་མཐོང་ནས། བདག་གིས་དེ་ཙམ་བསྒྲུབས་ཀྱང་རྟགས་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེ་རེ་ཆུང་ཞེས་འཁངས་པས་རྗེ་བཙུན་གྱིས། ང་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ་ཁྱོད་རང་གི་སྒྲིབ་པས

མ་མཐོང་ལ་དད་ལྷ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་དར་བར་ཞུ་འཚལ་ཞེས་ཞུས་པས། ངའི་ཆོས་གོས་ལ་འཇུས་ཤིག་གསུངས་ནས

དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ་ལྷའི་གྲོ་སྐད་ཅིག་གམ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་འམ་

@13A ༄༅། །ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་བཞུགས་པར་གྲགས་ལ། ས་སྡེའི་གནའ་མཚན་ལས་ཟླ་བ་དྲུག་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །དེར་བྱམས་པ་ལས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་སོགས་

གསན་ནས་སླར་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་

པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སའི་སྟོད་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །ཆོས་རྒྱུན་ཉིད་འཛིན་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདུད་རྩིའི་

རྒྱུན། །འཕགས་པ་མི་ཕམ་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ནས་བླུགས་པ། གསན་པའི་སློམ་

པས་གསོལ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་འདི་ནི་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བརྙེས་པར་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་སོགས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་བྱམས་ཆོས་སྡེ་

ལྔ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་།

ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། རྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྡེ་ལྔ་ནི། སའི་དངོས་གཞི། གཞི་བསྡུ་བ། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་

བསྡུ་བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ་

ས་སྡེ་ཚང་བ་ལ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ནང་གི་སའི་དངོས་གཞི་ལ་ས་མང་པོ་བ་དང་། ཉན་ས། བྱང་ས། སའི་གོ་རིམ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །སྡོམ་གཉིས་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་
གི་སྡོམ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ

ཡིན་པའི་སྡོམ་ཐེག་བསྡུས་ཏེ་གཉིས་སོ། །དེའི་གཙུང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། འབྱེད་གཉིས་ཏེ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལས་
སྒྲུབ་པའི་རབ་བྱེད། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད། ཉི་ཤུ་བའི་རབ་བྱེད། སུམ་

@13B ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་དེ་པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་དུ་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ། ས་སྡེ་ལྔ། སྡོམ་རྣམ་གཉིས། པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྡེ་ཉི་ཤུ
ཞེས་གྲགས་སོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ

རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོ་འགྲེལ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་འགྲེལ། ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། རྗེས་དྲན་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ

མང་དུ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཞེས་

བྱ་བས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་། ཁ་ཆེ་ཛཱུ་ན་ཤྲཱིའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དོན་བསྡུས་དང་། སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་མོ་

དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་བཞི། ཕུང་པོ་

ལྔའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། །སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། དགེ་བསྙེན་བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་སྦྱར། དེའི་ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་གཉིས། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་

རབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ཡོན་ཏན་འོད་དང་རྒྱ་མཚོ་སྦྱིན་གྱི་བྱང་

སའི་འགྲེལ་པ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་སྲས་དང་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེའུའི་འགྲེལ་པ། ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་བཤད་སྦྱར་དོན་གསང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ། སའི་སྙིང་འགྲེལ། དུལ་ལྷའི་ཉི་ཤུ་པའི་

འགྲེལ་པ་དང་། སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བཤད། ཡོན་ཏན་བློ་

གྲོས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འགྲེལ་བཤད། བློ་བཟང་དང་ཚུལ་གྱི་ལས་སྒྲུབ་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བའི་སེམས་ཙམ་རྒྱན་ རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་

གྱི་སྐོར་རོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་

@14A ༄༅། །རང་ལས་མཁས་པ་བཞིའི་ནང་ཚན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ། དམིགས་བརྟག་རྩ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ། རྣམ་ངེས། རིགས་ཐིགས། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ། རྒྱུད་

གཞན་སྒྲུབ་པ། འབྲེལ་པ་བརྟག་པ། རྩོད་པའི་རིགས་པ་སྟེ་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐོར་རོ། །རྣམ་པར་

རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ནི་ཐོགས་མེད་སྐུ་

མཆེད། གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་། བློ་བརྟེན། ཕྱོགས་གླང་། ཆོས་གྲགས། གསེར་གླིང་པ། ཤཱནྟི་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་འདི་དག་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་སྐུ་ཚེའི་སྟོད་ལ་སེམས་ཙམ་དང་སྐུ་

ཚེའི་སྨད་ལ་དབུ་མ་པར་གྱུར་པའང་ཡོད་ལ། འཕགས་

པ་ཐོགས་མེད་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་གནས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་ནང་ན་མང་དུ་ཡོད་པས།

དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དབྱིག་གཉེན་

ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་རྩད་མེད་རྣམས་ནས་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་མོད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའོ་ཞེས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་བཀའ་

སྩལ་ཏོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སློང་ཡིན་ན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་

@14B མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་སྨྲ་བའི་རང་སྡེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། འདི་ལ་རྣམ་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་ཚུལ་ནི་

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་དང་། རྣམ་པར་སྤོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་

པའི་དབང་གིས་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྷ་བུར་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་

བཞིན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་བསྒོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་གོང་གི་ལུང་དེ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་

དྲངས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལུང་དེས་རིགས་པ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་སྔོས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་
མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སེམས་མཐོང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་སྔོས་པ་ལ་སོགས་པ་

དོན་གཞན་མེད་དོ། །རིགས་པ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་འོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་
སྒྲ་བཤད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་

སྨྲ་བས་ན་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཏེ་ཤེས་པར་སླའོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ས་སྡེ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལུང་གཙོ་བོར་སྨྲ་བ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་དང་། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་

མདོ་དང་བཅས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི་

@15A ༄༅། །གྲགས་ཆེ་ལ། རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པར་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་

ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །བཞི་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཀའི་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་

བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ལུང་ཚན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་།

གཉིས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གསུམ་པས་མདོ་སྡེ

ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་

ནས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་ལ་མདོ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་ལན་གྱི་སྐོར་རིལ་གྱིས་འདིའི་ཁུངས་ཡིན་མོད་ཀྱང་

@15B འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཝ་ར་ཎ་སིར་དྲང་སྲོང་སྨྲ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་

རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྔོན་ལྷར་གྱུར་པའམ། མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་། བླན་མཆིས་པ་སྐབས་

མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྗོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་
མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་

ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་
ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་

པ༔ སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་པའི་དོན་རྗོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་།
འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་

བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་

བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

@016A ༄༅། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་

སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོའི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། འཁོར་

ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ཚུལ་དགོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་མདོ་ཚིག་ཏུ་དང་པོར་ཞེས་པ་ནི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་བ་ལ་

བལྟོས་ཏེ་ཕ་ར་ཎ་སིར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་འདི་དུས་ཐོག

སྔ་བས་ན་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྐོར་བའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འདི་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་

པོར་སྡུབ་པ་དང་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཇོག་བྱེད་དུ་སྟོན་པ་མིན་නོ། །ཕ་ར་

ཎ་སི་སོགས་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་གནས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་

ནོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །

བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནས་བསྐོར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བསྡུགས་པའོ། །བླ་ན་མཆིས་པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་

ཅན་གྱི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་སོ། སྐབས་

ཡོད་པ་ནི་འདིའི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་རྒོལ་བ་གཞན་གྱིས་གླགས་འཚོལ་བའི་སྐབས་ཡོད་པའོ། །དྲང་བའི་དོན་ནི་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའོ། །རྩོད་པའི་གཞིའི་

གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་

@016B བར་མ་ཕྱེ་བས་དོན་གང་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་སྟེ། ཡུམ་གྱི་

མདོ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་བསྐོར་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲོས་པའི་རྣམ་པ་

ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མ་ཕྱེ་བས་མི་མཛོན་པའི་རྣམ་པས་གསུངས་

པའོ། །ལྷག་མ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་བརྒྱམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་བརྩམས་པ་ནི་བཀའ་བར་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག

པར་ཞུགས་པ་ནི་བསྐོར་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ནི་སྔ་མ་དང་འདྲ་ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་དང་བར་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཐེག

པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མདོའི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པའོ། །ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་

པར་གསལ་བར་ཕྱེ་བའོ། །བླ་ན་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྔ་མ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་ཕྱེ་བས་མདོ་དེས་དེ་

ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་མིན་མཁས་པས་བརྟགས་ན་རྩོད་ས་མེད་པ་ལ་

@017A ༄༅། །བྱེའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་པའི་དྲང་དོན་དུ་འདོད་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། བར་པ་ཡང་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་ཕྱེ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་

གསུངས་པ་དང་། ངེས་དོན་དུ་འདོད་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དུས་དེ་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་མིན་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལེགས་

བཤད་སྙིང་པོར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདིར་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐབས་དང་སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་འཇོག་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཡང་གང་

ཡིན་ལ་མི་བྱའི་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་ཆེར་བདེན་ཡོད་མ་

བཀག་པ་དང་། བར་པས་གསལ་བར་མ་ཕྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་

པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་། ཐམས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྐོར་གསུམ་བྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་

པའོ། །དེས་ན་དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཡིན་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རུང་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་བཀའ་

ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཙམ་ཞིག་ནི་སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་

@017B དེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིར་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་

མ་ཁྱབ་ཅིང་། དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་

དུ་འདུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་

རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གང་ཞིག །བདེན་བཞིའི་

ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་བཀའ་རྣམས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་

ཚུལ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་བཀའ་རྣམས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གང་ཞིག །ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་བཀའ་རྣམས་འཁོར་ལོ་

ཐ་མ་ཡིན་ལ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཇོག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག །རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ། དཀོན་བརྩེགས། ཕལ་པོ་ཆེ་སོགས་འཁོར་ལོ་

བར་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ལ། ལང་གཤེགས། ས་བཅུ་པ། བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་སོགས་སེམས་ཙམ་པས་ཐ་

མའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། དབུ་མ་པས་བར་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་

@018A ༄༅། །དྲུ་བཪྡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་བཀའ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་

ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་འདྲ་ནའང་། དབུ་

མ་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། བར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་

ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་

དེ་གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་

རིགས་ཅན་དབང་རྣོན་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐ་མའི་གདུལ་བྱ་ནི་བར་པ་

ལས་ཅུང་ཞིག་གསལ་བར་ཕྱེ་སྟེ་སྟོན་དགོས་པས་ནང་གསེས་ཀྱི་དབང་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཡང་མཁས་པ་དག་བཞེད་དོ། །གང་དག་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བཀའ་

བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་

རྟུལ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཞུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་དྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དེའི་ཕྱིར་དུས་

@018B དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྩམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསམས་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་ན། སྟོན་པས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲ་ཞེས་སྨྲས་ནས། ཡང་དེ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་

པར་དགོས་ནས་མདོ་ཡང་ཡིན། དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ན་དུས་དང་

པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ལུང་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མས་ནི་སྔར་དྲི་བ་དང་ལན་གྱི་མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་སུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཚན་གསུམ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་བཤད་པ་དེ་འདིར་མཚན་གཞི་ངོས་

བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ལ། དུས་དང་པོར་ཝ་ར་ཎ་སིར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རིར་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་དང་

སྔར་ནས་དྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྔར་བ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཆེན་གཉིས་པས་ཀྱང་དུས་དེར་གསུངས་པའི་མདོའི་ནང་ནས

ཀུང་བརྗོད་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མིན་ཞེས་

གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གསུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བོད་སྡེ་མ་ཁ་ཅིག

@019A ༄༅། །གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་མདོའི་བསྟན་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ནས་

མདོ་འདི་ལས་བཤད་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ལྟུང་དེ་དག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ན་གསལ་བར་ཡོད་པས། རྗེ་བླ་མས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་

ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་གིས་དོགས་ནས་ང་

འགོག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་བཀའ་རྣམས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་འཛིན་ཞིག །ཡང་ལ་ལ་དུས་དང་པོ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་

བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པའི་དུས་ཁྱད་པར་བ་ལ་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་

ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དུས་དང་པོ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་དུས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་

འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཇོག་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་བུམ་པ་

གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་སླེབས་ན་ཅིས་འགོག །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁོ་བོས་ལྷ་ར་ཀྐ་སིར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མདོ་ཡང་ཡིན་ལྷ་ར་ཀྐ་སིར་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ན་ལྷ་ར་ཀྐ་སིར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པས་

མ་ཁྱབ། ལྷ་ར་ཀྐ་སི་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སླེབས་ན་ཅིས་འགོག །མདོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་ལྷ་ར་ཀྐ་སིའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཅལ་ཅོལ་ཡིན་པས་བཞད་གད་དོ་ཟེར་ན། མདོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དུས་དང་པོའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཡང་བཞད་

@019B གང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་། །དེས་ན་མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་དེའི་དོན་ལྡོག་ངོས་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཉིན་རེའི་ཁས་ལེན་ཟེན་

པ་ཙམ་གྱི་ཐབས་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗོ་རྗེས་ཀྱང་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་མཁས་པ་སྤྲ་མའི་བཞེད་པ་དགོད་པ་ཙམ་

མདོར་ཀྱང་ཡང་ན་ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་མཐུན་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་

འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ཚུལ་དངོས་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ

གྱིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མས་རང་འདྲའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རང་འགགས་པ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་

བསྒོས་ནས་བཞག་པའི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས། རྣམ་

པར་ཤེས་པ་དྲུག་ལ་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱིའི་དོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་

བོན་གང་ལས་སུ། །རྣམ་རིག་སྣང་བ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རེ་ཞིག་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་

གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་

@020A ༄༅། །མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བལྟ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་བལྟ་བ་པོ་དང་མཉན་པ་པོ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་

བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚད་པར་ལྟ་བའི་རྒྱུད་འཕེན་སོགས་རྫེས་སུ་གཟུང་བ་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིའི་གང་ཟག་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། བར་དོའི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བརྫུས་ཏེ་

སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས།

གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། དེ་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་སྟོན་པ་སྟེ། །བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་

ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམས་ཏེ་

འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཡང་དགོངས་གཞི། དགོས་པ། གནོད་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་

ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། མིང་དང་བརྡས་

བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་

མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་

དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་ཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། སུམ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ངོ་བོ་

@020B ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་

ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རང་དང་རང་

གི་མཚན་ཉིད་དུ། །མེད་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། །མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་བཞིན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ལས་ནི་དེ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། སྔ་གྱུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་སྔ་གྱུ་མ་འོངས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྔ་གྱུ་ད་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་

སྡོད་པ་དང་། སྔ་གྱུ་འདས་པ་བསྐྱུར་ནས་སྔ་གྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བ་གསུམ་

ལ་དགོངས་པའོ། །བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གམ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་

པའོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་

པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐམ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་ནི་

འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་

@21A ༄༅། །གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའོ། །ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་
པས་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་

གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའོ། །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་
གསུངས་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་

རྒྱུ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བས་གཟུགས་མཚོན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་ལས་སུ་བྱ་བ་གཟུང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་དང་། མཚན་

ཉིད་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་འཛོག་བྱེད་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཆུར་ཆད་པ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་བློ་ཡུལ་དུ་མཚོན་མི་ཤེས་ལ། བློ་དེ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་

དད་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པས་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོངས་

བས་ན་མཚན་ཉིད་བདེན་པ་པས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པར་བཤད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་
ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། །མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་

ཡིན༔ ༔དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་པ་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀུང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཅན་ཡིན་ལ། བྱ་བྱེད་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དེས་

@21B ཀུང་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་
མིན། །དེས་ཀུང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཉིད་རྣམ་རིག་པ་རང་གི་བཤད་པའི་

རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྦྱོར་རྒྱུ་མིན་པ་སོགས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། བསྡུ་བ་ལས། སྨྲས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་

དགོངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཁ་

དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་བྱས་ན་རྟུང་ངམ་སྙམ་ཞེས་ཀྱང་མཁས་པ་དག་གསུང་མདོ་ཀྱང་འཐད་པའི་ཕྱོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཅུ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲས་ཟིན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་

མ་ཕྱེ་བར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བ་སྟེ། དོན་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་ཡོད་

བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་

ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་

མཐོང་། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་

@22A ༄༅། །དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །གཅིག

པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། གཟུགས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་

མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །མིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྣམ་པར

རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། མིང་བཙོས་མ་ལ་ཆོས་དེ་

དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མིང་གློ་བུར་གྱི་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་

པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་

པའོ། །གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྣམ་

@22B པར་གཡེང་བ་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་མཐའ་

དག་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་བཀའ་དང་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་རྟག་ལྟ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པ་གསུངས་པར་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་དངོས་ལ་

གནོད་བྱེད་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་

པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གདགས་གཞི་མེད་པས་མིང་གི་འདགས་པ་ཡང་མེད་

པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།

འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་

བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་

@23A ༄༅། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་མི་
འདྲ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་

པའི་དོན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་བོན་སྨིན་པ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དང་དོན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མི་རུང་
བས་མདོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་

ཉིད་མདོའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་རུང་བས། ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མདོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་

མདོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་

ཡང་མདོའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་དྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དེ་དག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱི་ད་དུང་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྒོ་

ནས་དྲང་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་

གསུངས་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་

ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག ཤེས་བྱེད་བློའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་

@23B ལ༔ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག ཞར་བྱུང་གཞན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་

རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུ་ན། རྣམ་པ་གཉིས་

སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་རུང་གི་

དམིགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་པའོ། །མང་ན་གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་བ་ཟད་པར་

འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསྡུ་བ་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་པའི་དགོངས་
པ་སྟེ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རྣམ་པར་དག་པའི་

དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་ཐྣས་དྲངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་དོན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་
གཉིས་པ་ཡང་ཤེས་སླའོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་

དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། བཏགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་ངོར་རིམ་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་བདེན་པས་ན་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། འཕགས་པའི་

མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་

པ་འཕྲུལ་པའི་ཡུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་

@24A ༄༅། །ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫས་སུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དེ། འཇིག

རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བསྡུས་

པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ལ་སྒྲ་རྟོག་ཅི་

རིགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་

མཚན་ནི། ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ལ་མིང་དང་བརྡས་བཏགས་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དབང་དུ་མེད་པའི་རྣམ་

པ་ཅན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ཀུན་བརྟགས་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀུན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚིག་སྔ་མས་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་

@24B རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་སྟོན་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོ་བཏགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཉིས་སོ། །ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དཔེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས།
འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་མཚན་ཉིད་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་འདྲ་བ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དཔེ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
གཞན་དབང་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་

ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རང་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་ལས་སྐྱེ་པའམ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པས་ན་གཞན་དབང་དང་། སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་
བདག་ཉིད་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ།

ཐེག་བསྡུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་རྐྱེན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་

ནོ། །སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་

@25A ༄༅། །གནས་པར་མི་ནུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་སྒྲ་བཤད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབྱེ་ན་དག་མ་དག་གི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་དག་པའི་མཚན་དཔེ་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་དེའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྱུ་མ་

ལྟ་བུའི་དོན་ནི་རྗེའུ་ཤིང་བུ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མའི་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན་རྟ་གླང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟ་གླང་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུད་ཆད་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་གིས་གཟུང་

འཛིན་རྒྱུད་ཆད་དུ་སྣང་བའོ། །འདི་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་པ་

བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བའི་འཆད་ཚུལ་གཞན་

ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེ། ཡང་ན་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་

དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་

བོའོ། །ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་གྲུབ་

ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་

@25B ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱེ་བ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ།

ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། ཕུང་པོའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག
གི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོངས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་ནུས་ལ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །དཔེ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་
ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་མེད་
པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཞིག་བལྟ་བར་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོ། །
འདིས་ནི་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཉིད་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་དཔེར་ནམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་

སོང་བ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་གཞན་བཤད

@26A ༄༅། །པ་ལ། རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་གཞག་གཞན་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས

ལས་བྱུང་བ་ནི་མང་དུ་ཡོད་དོ། སྤྱིར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་བྱ་བ་ནི་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདིའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད

ནི་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཀུན་རྟོག་གིས་ཡོད་པར་བཟུང་ཡང་ཡོང་བ

མེན་པ་རྣམས་སོ། །དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྫས་ཡོད་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཏེ། འདིའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་སྤྱི་མཚན་རྣམས་སོ། །བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་རྫས་ཡོད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་སོ་སོར་བརྟགས

པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཏེ། འདིའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་མི་རྟག་པ་རྣམས་སོ། །རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་རྩུགས

ཐུབ་ཀྱི་ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །འདིའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ནི་

ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་འདི་ནི་རྫས་བཏགས་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྔ་མའི་རྫས་ཡོད་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རྫས་ཡོད་དོ། །ཕྱི་མའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་ལས་གཞན་

པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བའི་ཚུགས་ཐུབ་པོ། །བཏགས་པར་ཡོད་པའི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ངེས་པར་

@26B ལྟོས་དགོས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་ན། གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་བ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་

རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བལྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རྫས་

སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིའི་

རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཆོས་གཞན་གཟུང་བ་ལ་

ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་

ནི་དབང་བསྒྱུར་བྱའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་དག་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་རྗེ་བོ་ལྟ་བུར་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ་། །གང་ཟག་གི་བདག་

འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ན་གང་ཟག་བཏགས་

ཡོད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཚེ་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའི་རང་རྒྱ་བར་མེད་པར་རིགས་པས་བསྒྲུབས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་ནི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་བཏགས་པ་

ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལུགས་

ཀྱང་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་དང་སྣ་རྟོག་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་ཟག་གི་རང་ལྡོག་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་དག་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་རང་ལྡོག་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་

དགོས་པ་ཉིད་གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་གང་ཟག་བཏགས་

@27A ༄༅། །ཡོད་ཡིན་པའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་བཏགས་ཡོད་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འགོག་རྒྱུའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྫས་ཡོད་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་མཐའ་གཞན་འགོག

པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་འདིའི་རྫས་ཡོད་དང་གནད་གཅིག་གོ །འདིའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། བསྡུ་བ་ལས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་སྐབས་འདིའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དཔེར་གསུངས་པ་དང་།

རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་རྫས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་གང་

ཟག་གི་རང་གི་ལྡོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲིགས་ན་སྐབས་འདིའི་རྫས་ཡོད་དང་གང་ཟག

རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་སྣང་ངོ་། །གཞན་དུ་ན་

ལུང་ཕྱི་མས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་ཚུལ་གསུང་བར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་རྫས་ཡོད་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་གསུང་བར་མི་

རིགས་སོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། །གང་ཟག་ཙམ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་

ཡིན་ན་ཁྱད་པར་གང་དང་བཅས་པ་ཡིན་སྙམ་ན་མདོ་སྡེ་མང་པོར་གང་ཟག་བདེན་པར་འགོག་ཅེས་པ་དང་། གཞི་བསྡུ་བར་དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་། མདོ་

རྒྱན་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྫས་ཡོད་འགོག་ཅེས་པ་ཀུན་དོན་

@27B གཅིག་པས་དེ་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པ་ནི་བཏགས་པར་

ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་

བྱའོ་ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ངོས་འཛིན་ལུགས་བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསུངས་འདུག་གོ །དེར་མ་ཟད་མུ་སྟེགས་

པས་བདག་རྗེས་ཡོད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འགོག་ཚུལ་སྡེ་བདུན་ལས་བཤད་

པའི་རིགས་པའི་འཕྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་མོད་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །དེ་ན་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། བསྡུ་བ་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་ཡོད་འདི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དང་དོན་མི་གཅིག་པར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པའི་གཞི་ནི་

དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདུག་པས། དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག

མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱེད་བརྗོད་པར་

གྱིས་ཤིག་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡོད་ན་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཐད་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ཚད་མས་མ་

གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཡོད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མེད་དགོས་པ་

@28A ༄༅། །བཞིན། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་སུ་ཡོད་པས་སྟོངས་པར་རྟོགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཉི་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཉི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་ལགས་མོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྟོངས་

པའི་ཚུལ་སྨྲས་པ་ལ་ད་དུང་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་

སྟོང་ཚུལ་འདི་ཉི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རྫས་སུ་སྨྲ་བའི་སྡེ་ལྔ་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་

བཞེད་པར་འདུག་པས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དབུ་མ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་

སྨྲ་ཡི༔ །དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྡུལ་ཆ་མེད་དང་རྣམ་རིག་པས་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྲུར་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་

རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་

ཇི་ལྟར་བྱེད། ཅི་སྟེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། རྟུལ་ཆ་མེད་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་བར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། རང་གི་ཆ་དང་གཅིག

དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། རིགས་པ་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་གཉིས་པ་དང་གཅིག་དང་དུ་མར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། རགས་པ་དང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་

དག་གང་འགོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མཐུན་

@28B དཔེའི་སྟེང་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་རིག་སོགས་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་

རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན།

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ་སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་མེད་དོ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་

གསུངས། ལོག་རྟོག་ལྡོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན།

བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དུ་བཟུང་བ་སློས་ཤིག །གཞན་ཡང་རང་སྡེ་དེ་དག་གིས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་

ཚུལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་སྒོམ་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། ལམ་འདིས་ཉོན་སྒྲིབ་ རྩད་ནས་འབྱིན་པར་འདོད་ན། འཕགས་པ་དེ་དག་གིས་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདག་མེད་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཕུང་

པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་ཡིན་པས་གཞི་

གྲུབ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ། །ཞེས་པའི་མུ་ཐུག་འདི་ག་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་བལྟ་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་བྱེད་སློས་ཤིག །འདི་ཉིད་མཉམ་

གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་

@29A ༄༅། །པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའང་བརྗོད་པར་བྱིས་ཤིག །དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་བསྒོམ་པ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གསུངས་འདུག་པས་དེར་འགྱུར་

ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན། འདི་དག་ལེགས་པར་མ་གོ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལྟ་ཞོག་གི་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་འཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་གནས་མེད་ལ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་ཙམ་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་

མེད་ན་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཤེས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། འདི་དག་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་དབང་གིས་མཁས་པར་གྲགས་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་། རྟས་ཡོད་བདག་སྨྲ་གནས་མ་བུར་དེས་དང་།

རྣམ་ཤེས་བདག་སྨྲའི་དབུ་སེམས་ཡོད་པ་འགལ། ཞེས་དང་། གོ་བོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་དང་པཎ་ཆེན་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་

ལྟག་ཚོད་མང་དུ་བྲིས་གདའ་མོད། ཁོ་བོ་ནི་དེ་དག་ལ་དོ་

གལ་ཆུང་བས་དེ་དག་འགོག་པའི་ངལ་བ་འདིར་མི་བྱ་ཡི་རང་རེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མཐའ་མེད་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཚོལ་བ་ལྟར་ལེན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྤྱིར་རྗེ་ཡབ་སྲས་

ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཚིག་སྤྱི་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པའི་ཐོས་བསམ་དང་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱོད་པ་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་པར་སྣང་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་གནས་འདི་དག་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་གོང་

@29B གི་ཁས་ལེན་དེ་དག་གི་ཀློ་རྩེ་གཏད་སོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲིས་པ་ཡིན་གྱི། གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་རང་ལུགས་ཟུར་པ་ཞིག་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་སྙམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལས་ཁྱད་ཐོན་པ་ཞིག་ཨེ་ཡོང་སྙམ་པའི་རེ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་མི་ལེགས་

སོ༔ ༔ཁོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན། སྤྱིར་འདི་དག་ཤེས་པ་ལ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་

བཏགས་པའི་ཚུལ་དང་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྤྱམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་།

ཕྱི་མ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྤྱམ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཚིག་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་མ་ཡིནཔའི་རིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་དེ་

དག་གི་གནད་འགག་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་འདུ་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུའང་སྦྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམསསྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟེང་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བློ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་

དང་ཿ དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས། ཁོ་འདི་ཟེར་ན་ང་འདི་ཟེར་གྱི་གཤགས་འགྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནསགཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།

ཐེག་དམན་དུ་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྒོམ་དགོས་པར་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།

བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་ཉིད་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ཐབས་

@30A ༄༅། །ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པར་
སྤོབས་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་ཚིག་གི་ཚོགས་ཧ་ཅང་མེད་པར་

འགྱུར་པ་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་སྤྲོ་བར་མི་བྱེད་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ནི་
ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་རང་ལས་གཞན་ཕུང་

པོ་རྣམས་ལ་རག་མ་ལས་ཤིང་མ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྗེ་བོལ་ལྟར་འཛིན་པ་ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིར་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བཟུང་བ་ལ་མ་

བརྟེན་པར་གང་ཟག་འཛིན་མི་ནུས་པ་ཡིན་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་རྒྱུད་བསྒྲད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་བདག་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་

ཏེ། །ངའི་གཟུགས་ངའི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་

དབང་བྱུར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའི་ཞྭ ཕུང་པོ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལ་ང་ཡི་བར་འདོགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་འཛིན་ཚུལ་ནི་རང་

ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། རང་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་

བརྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསྟུ་བ་ལས་བཤད་པའི་རྫས་ཡོད་

དང་སྐབས་འདིའི་རྫས་ཡོད་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

@30B དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་འགོག་བ་ལ་བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་དུས་སུ་ནི། ཕུང་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་དེ་ཡོད་

པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ། །སེམས་ཅན་ནོ་སྙམ་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། བློ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་མཐོང་ན་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དཔེར་ན་སྒྲོ་འཛིན་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་

པ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཡང་དེ་འདྲའི་བདག་དེ་ཕུང་པ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ། ཕུང་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། ཕུང་པོ་གཏན་མེད་ཡིན་སྙམ་དུ་མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ནས་རིགས་པས་འགོག་དགོས་

ཤིང༐ བརྟགས་པ་དེའི་ནང་དུ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཞན་འགག་པའི་རིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པར་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་མཐར་དགག

བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་བདག་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལུས་བརྟགས་པ་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་གཅིག་ནི་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་རང་རྒྱ་བའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་བཀག

ཟིན་པས། གདོན་མི་ཟ་བར་ཕུང་པོ་ལ་བལྟོས་ཤིང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྲུབ་དགོས་ཏེ། གྲུབ་ཚུལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་མི་('NGA)འ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

ན་གྲུབ་མཐའ་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དོན་

@31A ༄༅། །ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཙམ་སྨོས་ཀྱང་ཕུང་པོ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྫས་ཡོད་གཙོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་གང་

ཡང་མི་གཙོད་པར་འདོད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་

བལྟ་རྩུལ་ནི་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་

ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། བདག

མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་

པའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་

ཞེས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ནས་གསུངས་

པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཕྱིའི་དངོས་པོ་འདི་བདག་གི་མ་ཡིན་པའོ། །ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་ནི་ངའི་མ་ཡིན་པའོ། །འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་
ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་

བདག་གི་བ་རྣམས་དང་། ནང་ལ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་རྣམ་པར་བཀག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུང་སྔ་མའི་དོན་ནི། དགག་བྱ་བཀག་
པས་དགག་བྱ་དེས་སྟོང་ཚུལ་དང་། བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་དེ་དག་ཡོད་ཚུལ་

@31B གསུངས་ཤིང་། ལུང་ཚན་གཉིས་པས་ནི། ཕུང་སོགས་ལ་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བལྟ་ཚུལ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་སྒོམ་
ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དེས་ནི་འདིར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྫས་ཡོད་ཀྱི་

བདག་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་སོགས་དེ་དག་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པས་སྟོངས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་སོགས་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་རྫས་ཡོད་ཀྱི་

བདག་ཡོད་བ་དང་། དེ་དག་དེའི་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བས་ཕུང་

སོགས་ཆོས་ཙམ་དུ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཕུང་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་འདུ་བྱ་བ་པོའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཀྱང་མེད་པས་དེ་དག་ཀྱང་དེས་

སྟོངས་ཤིང་ཆོས་ཙམ་དུ་ལྷག་མར་ལུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་པའི་ཞིང་དང་བཅུད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་ནུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་
པ་ཡང་རང་རྐྱང་བའི་རྫས་སུ་མེད་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཙམ་དུ་ལུས་པ་དང་། འགོག

པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འཐོབ་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་མེད་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཙམ་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཙམ་གྱི་སྒྲས་འཐོབ་པ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་གཅོད་

དོ༔ །དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གི་བ་འགོག་པ་དང་། ནང་གི་དངོས་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་བ་མེད་པས་དེ་ཡོད་པར་བཟུང་ནས་བདག

@32A ༄༅། །གི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་དོན་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་

ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དྲུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲེད། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། ལེགས་བསྒོམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡིས། །སྲེད་པ་རྗེས་འབྲང་བཅས་འཇོམས་བྱེད། །ཅེས་དང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །བསྒོམ་

པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲེལ་པ་

རྣམས་སུ་ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག

གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཚོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་

ནོ། །གང་དག་ཞེས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་བདག་མེད་པའི་

དོན་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་རེ་དགོས་པར་འདོད་པ་མ་ཞེས་པས་ལན་ནོ། །ཅི་དེ་དགོས་པ་གང་ལས་ཞེས་སླམ་ན། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་

ཅང་མེད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དངོས་སྨྲ་བ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཕ་རོལ་པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་ཞེས་གསུངས་

@32B པ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པའི་དངོས་པོ་རྣམས། བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པ་ཡང་རིགས་པས་མཐར་གཏུགས་ན་ངེས་པར་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་རེ་ལ་བལྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་

ཟད་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་ཅི་དགོས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་མི་མཆོག། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་སྟོངས་ཚུལ་འདི་ཡི་སྒོ་ནས་མི་འཛིག་པར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོངས་པ་སོགས་ཕུང་སོགས་ཁོ་རང་གི་སྣང་ནས་སྟོང་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་མོད། གཞན་ཡང་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་དུ་རང་རང་གི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་མངོན་པ་གོང་འོག་ས་སྡེ་ལྔ་ཚད་མ་སྡེ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་སོགས་བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་པའི་

གཞུང་ལུགས་གང་ནས་བཤད་པ་སྟོན་ཅིག། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་འགོག་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་བདག་མེད་དུ་

གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་འགལ་བ་དང་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པ་དུ་མ་ཞིག་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་

དགོས་པར་འགྱུར་མོད། འདིར་ནི་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་སླས་པ་ཡིན་གྱི་ཞིག་ཏུ་བརྗོད་

@33A ༄༅། །ན་མཐའ་ཡས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་རྡུས་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྡུས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་ཡང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ཐུབ་རྣམས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་འཐང་རྒྱུ་ཞིག་མི་འདུག་སླམ་པ་ལགས་

ཤིང་༔ སྔར་བཤད་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་བྱེ་མདོ་

གཉིས་དང་དབུ་མ་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་ས་སྡེའི་བཤད་ཚུལ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་མང་དུ་སྣང་ལ། སྟོད་བཙུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མེད།

ཡི་གེ་ཉུང་དུས་ནི་མཐའ་ཆོད་པར་བཤད་མི་ནུས་ལ་རྒྱས་པར་བཀོད་ན་ནི་ཡི་གེའི་ཁུར་ཏ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། གང་དག་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་

དག་པ་ཞེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་བལྟ་དགོས་ཀྱི་གཞུང་

གི་ཆ་ཞེས་རེ་ཁོལ་དུ་ཕྱུང་བ་ལ་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་ཉག་ཉོག་རེ་བྲིས་པའི་ཐོལ་འཕྱེར་ཙམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ནོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཞེས་
གྲགས་པའི། །གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རས། །ཚིམས་པར་མ་བྱས་ཀུན་

ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་གདམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྔོན་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་།
ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྔོག་ལོ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་

@33B ངེས་པ་དོན་གྱི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་
འགྲོ་བ་ལགས་སོ། །གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་བློའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། སྤྱིར་བློའི་རྣམ་

གཞག་དང་། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་དང་། རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཙམ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོགས་

པའི་བློ་དང་མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བློ་དེས་ཆོས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པ་དང་མི་ནུས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཞེན་པའི་བློ་གང་ཞིག། མངོན་རྗེས་གང་རུང་མ་ཡིན་

པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་དང་། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་ཡང་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་སྣང་ལ་མ་ངེས་གྱི་བློ་དང་། རང་ཡུལ་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མཉམ་པ་ལ་བསྣུན་ནས་འཛིན་པའི་
བཅད་ཤེས་དང་། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རང་

ཡུལ་ལ་ཐེ་གཉིས་པའི་བློ་ཐེ་ཚོམ་དང་། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་སྟེ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་
ལ། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། མངོན་སུམ

ཚད་མ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ནའང་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་མ་འཁྲུལ་བ་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཕལ་མོ་

ཆེའི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་མངོན་

@34A ༄༅། །སུམ་ལ་དབང་ཡིད་རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི་འདོད་དོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་གསུམ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་མི་འདོད་
ནི་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ས་

སྡེའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་མི་འདོད་དེ། ས་སྡེ་ལྔ་ནས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་པས་
ཁྱབ་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་

ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་རྣམ་བདེན་པའི་ཐད་དུ་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་རང་རིག་གི་མྱོང་བྱ་ཙམ་དེའི་སྟོབས་
ལས་བྱུང་བས་རྟོག་པས་དེ་དག་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་དེས་སྒྲོ་

བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཉིས་ནི་རྫུན་ཡིན་ལ། གཉིས་མ་ཡིན་པ་ནི་རྫུན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཐོགས་

མེད་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་དག་ནི་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་

འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ཐེག་བསྡུས་ལས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་ཚུལ་སོགས་བཤད་ནས་དེའི་མཇུག་ཏུ་སེམས་དེ་ཉིད་རྣལ་
འབྱོར་པ་དེ་ལ་རང་དུ་སྣང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་གཟུང་

བའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཅིང་སྣང་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པས་སེམས་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ལ། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་དག་ཀྱང་མེད་
པས་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་

@34B ཤེས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་དག་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། ཇི་སྐྲིད་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཞེས་ཀུན་
གཞི་དང་རང་རིག་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་ལུགས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འགོག

པའི་སྐབས་སུ། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་མ་གཏོགས་པར། སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་། །ཞེས་སོགས་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། ཞེས་པ་ནས། བློ་ཡང་མེད་

ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ཐེག་བསྡུས་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགོག་པར་མཛད་ལ། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ།
གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་གཞན་དབང་

གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་སྤྱི་ཕྱིའི་འབྲེལ་ལ་དཔགས་ན་ཡང་ཐོགས་མེད་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀ་འདོད་མཁན་གྱི་
སེམས་ཙམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་འཇུག་པའི་རང་རིག་འགོག་པའི་

གསུང་དེ་དག་གིས་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ཡང་མི་འགོག་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཚད་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་དེ་ལ་མི་སླུ་བར་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་དགོས་པ
ནི་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་ལ་མི་

སླུ་བར་བསྒྲུབ་པ་ལ་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་གང་རུང་ཞིག་གིས་འགྲུབ་དགོས་ལ། དོན་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བདག་ཉིད་

གཅིག་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་དབང་

@35A ༄༅། །གི་གཙོ་བོ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་

པ་ལ་ཡང་རང་རིག་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་མེད་དུ་

མི་རུང་བས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཕལ་ཆེ་བས་ཀྱང་རང་རིག་བཞེད་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱིས་མྱོང་བའི་མངོན་སུམ་

དང་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དང་དག་པའི་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་བཤད་པའི་

འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་གང་ལ་བྱེད་བརྟག་པར་བྱའོ། །འདི་བའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་ནི་ཕྱོགས་གླང་གི་དམིགས་བརྟག་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་

རྐྱེན། ཞེས་དང་། ཡང་ན། ནུས་པ་འཛོག་བྱེད་རིམ་གྱིས་ཡིན།

ཞེས་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། ནུས་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་བཤད་དེ། དེ་ལ་སྔ་མ་ནི་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་

ལྡོག་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་

དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་རྐྱེན་མིན་ནོ། །ཕྱི་མ་ནི་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན་སྨྲོང་བའི་ཚེ་ལག་རྗེས་འཇོག་པ་དང་ཡུལ་

གྱི་རྣམ་པའི་ཚེ་ལག་རྗེས་འཇོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་བས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དོ། །བདག་རྐྱེན་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་སྟེང་གི་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་

@35B ཆ་བདག་རྐྱེན་དང་། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་མས་རྟོགས་

པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་བཞེད་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་དང་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང་དབུ་མ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་པའི་

སྐབས་དང་ཡང་མཐུན་པ་འདྲ་ཞིག་སྣང་ངོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས་ཙུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །རང་རིག་ནི་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་བལྟོས་ཏེ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་

དུ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་

སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆགས་སོགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་རྟོག་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཏུ་འཆད་པ་

ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་

འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློས། འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རིག་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ལ་རིག་པ་ནི་རང་རིག་གོ །འདིས་རིག་པར་བྱ་བས་ན་རིག་པ་སྟེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་བཞད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་

བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཆགས་སོགས་རང་རིག་གི་རིག་བྱར་བཤད་པ་དང་།

@36A ༄༅། །འཛིན་རྣམ་ཉིད་རིག་བྱེད་དུ་བཤད་པས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁ་ནང་ལྟའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅིང་། ཤེས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་དང་།

དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རང་རིག་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྗེས་མ་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་
འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མངོན་སུམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་
པའོ། །ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་

སུམ་རྣམས་སྐྲུན་པའི་རིགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །རྗེས་དཔག་ནི། རྗེས་དཔག་གི་སྐབས་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་

དོན་རྗེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སོ། །

རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཞན་དོན་རྗེས་

དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རྒོལ་བ་རང་གིས་ཚད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་ལྷག་ཆད་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་

@36B མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་དོན་དང་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། ལུང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་

རྟགས་སུ་སྨྲ་བ་དང་། ངག་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་སེལ་བ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བློ་སྐྱོན་དང་དོན་སྐྱོན་དང་སྒྲ་སྐྱོན་རྣམས་སེལ་བའོ། །རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་འདིར་

མ་སྨྲོས་སོ། །གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ཚད་མ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚོད་པའི་འབྲས་བུ་དང་མ་ཚོད་པའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་ཚོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚད་མའི་

འབྲས་བུ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཚོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་

ནས་བླང་དོར་གྱི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་མི་འདོད་པའི་དོན་སྤངས་ནས་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའོ། །འདོད་པའི་དོན་ཡང་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་

ཕྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ནི་དཔལ་ཆོས་

ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཚད་མའི་སྐྱེ་འབྲས་ཡིན་

པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་མ་ཚོད་པའི་

འབྲས་བུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ་དེ་ནི་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པའི་ཚད་མའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་

པོ་ནི། ཚད་མས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚད་མས་

@37A ༄༅། །དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཚད་མ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བས་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཚད་མས་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཚད་མས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པར་བཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས། བློ་ཡི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་

པས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་གསུངས་པར་གྲགས་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་ནི།

ཚད་མ་མེད་ལས། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཚད་མ། །ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་སྟེ། །བྱ་བ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་

འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། །

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལ་ཉམས་མྱོང་ཙམ་དུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཚད་མས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཡུལ་དེའི་

རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའོ། །དེས་ན་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་གི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་དེ་དག་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་

@37B ཅི་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་གང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་ངེས་པ་གསར་དུ་འདྲེན་ནུས་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་ཆ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དབང་མངོན་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་

ཡང་དེ་རྟོགས་པར་བཞག་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་ནི། སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་

འབྲས་བུའོ། །འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་གཙོ་བོར་

མདོ་སྡེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཅིང་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པས་དབང་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ནི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པར་འདོད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དོན་དུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་

པར་འདོད་དོ། །འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་

ཡིན་སོ་སོར་རིག །མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། འདི་ཡང་གཟུང་རྣམ། འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་སིམ་གདུང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མྱོང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་འདོད་

མི་འདོད་དུ་འཇོག་པས་ན་རང་རིག་ནི་འབྲས་བུར་འཇོག་དགོས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་འདོད་མི་འདོད་དུ་གྲུབ་ན་དགྲ་གཉེན་གང་གིས་བལྟས་ཀྱང་

འདོད་པ་ཁོ་ནའམ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་

@38A ༄༅། །ན་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ཀྱང་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་
པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་གཏན་

ལ་འབེབས་པས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ།
རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་

འབྲས་བུ་ནི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སོ། །ཚད་མ་མེད་ལས། གང་ཚེ་སྣང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། ཚད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། འཛིན་རྣམ་རིག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། ཞེས་
པས་བསྟན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་

གྱུར་བའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་སློ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་

ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ངས་

ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚ་ན་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་དགོས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

འབྲས་རྟགས་གསུམ་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་འཆད་ལྡན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་གྱི་སྡུ་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱུགས་གསུམ་པ་ཞིག་སྟོན་པ་མིན་ཞེས་མཁས་

@38B གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་ལ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་

དངོས་སུ་རྟགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་གཞུང་གི་ཤུགས་ལ་ཐོན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་

པའི་ཆེད་ཡིན་པར་རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་གསུངས་སོ། །འབྲས་རྟོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ཅིང་གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་སོགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྣང་བས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དགོས་ཀྱང་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་བདུན་དུ་འདོད་པ་དང་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་དང་དགུར་འདོད་པ་དྲུག་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ལ་ཕྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་བྱང་སེམས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བས་འདོད་པས་སྨྲར་བར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྒྱུ་བས་རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་བུག་པ་མང་པོ་ཡོད་ས་རྟ་མར་མེ་གཅིག་བཏེག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དེའི་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྣང་ཞིང་རིག་མོད་ཀྱང་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་མེད་དོ། །ཆ་

གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པས་ན་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་མེད་

@39A ༄༅། །ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་པའི་ལུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་འཇུག་ཤེས་
གཉིས་ལ་འདོད་པར་ཁ་ཆེ་ལ་ལྟོ་གྱིས་བཤད་དོ། །བདུན་དུ་འདོད་པ་ནི་ཚོགས་

དྲུག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་འདོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་ངེས་བཤད་དོ། །དགུར་འདོད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་འདོད་པར་བཤད་དེ། ཚོགས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
ཀུན་གཞི་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་དགུ །ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་

ནི་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་དང་། བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་ནི་ས་སྡེ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའོ། །དེ་ལྟ་ནའང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
རྒྱས་པ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བ་དང་གྲགས་ཆུང་བས་འདིར་མི་སྤྲོ་ལ། ཚོགས་

དྲུག་ཏུ་འདོད་པའང་ཤེས་པར་སླ་བས་འདིར་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདོད་ཚུལ་ཙམ་ཟད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཀུན་

གཞི་དང་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ།

དམིགས་པ། རྣམ་པ། ངོ་བོ་གྲོགས་ཏེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་དབང་པོ་ལྔའི་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་ཆོས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་

བག་ཆགས་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྣོད་བཅུད་དེ་དག་སྣང་ཡང་

རང་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་འདྲིན་མི་ནུས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་སུམ་ཅུ་པ་ལས།

དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་པ་མི་རིག་པ། །རྟག་ཏུ་རེག་དང་

@39B ཡིད་བྱེད་དང་། །རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། །དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཏེ། །དེ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་འཛིན་ཅིང་དུས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་ཐེག་དམན་པའི་ལྟག

མེད་ཀྱི་སྨྱུང་འདས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་འཇུག་པའོ། །བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི་སྒྲོ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བདུན་གྱིས་བསྒོ་གཞི་ལ་རང་ཉིད་འགག་པ་ལ་

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱིས་བོན་བཞག

པའི་ནུས་པ་ཞིག་གོ །བསྒོ་གཞི་ནི་གློག་ལྷ་བུའི་མི་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཆགས་པ། དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཧ་ཅང་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་མེད་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ། མི་རྟག་པ་
ཡིན་པས་བསྒོ་བར་ནུས་པ། སྒོ་བྱེད་དང་བསྒོ་བཞི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ཏུ་

བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་དང་ལྡན་པ། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་ཁྱད་པར་ལྷུ་ལྡན་ནོ། །བག་ཆགས་ལ་དབྱེ་ན་དྲུག་སྟེ། ནས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ས་བོན་
དང་། །ནང་ཀུན་གཞིའི་ས་བོན་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

དང་རྣམ་བྱང་གི་མི་གསལ་བ་གཉིས་དང་། ཕྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ས་བོན་དང་། ནང་དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ཏེ་དྲུག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྡུས་ལས། ཕྱི་དང་ནང་དང་མི་གསལ་བ། །གཉིས་དང་
ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དང་ནི། །དམ་པའི་དོན་ཏེ་དེ་དག་ཀུན། །ས་བོན་རྣམ་པ

དྲུག་ཏུ་འདོད། །བརྟན་ལུང་མ་བསྟན་བསྒོ་བྱ་བ། །སྒོ་བར་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །སྒོ་བྱེད་དེ་ལས་གཞན་དུ་མིན། །དེ་ནི་བག་ཆགས་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ན་མངོན་པར

བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་དང་། བདག་ཏུ་བལྟ་བའི་བག་ཆགས་དང་། སྲིད་པའི་

@40A ༄༅། །ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་སོ། །དེའི་དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་མཚན་མའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། མདོར་ན་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འདོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནོ། །འདི་ལ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་

བག་ཆགས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མིག་མིག་ཅེས་དང་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ལ་སྨྲོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་ས་བོན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་གཉིས་པ་ནི་ཉེན་ཡིད་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པས་བཞག་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བའི་ས་བོན་ནོ། །འདི་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །བག་ཆགས་གསུམ་པ་ནི་འཇུག

ཤེས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བས་བཞག་པ་སྟེ། སྲིད་པ་བདེ་འགྲོའམ་ངན་འགྲོ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །འདི་ལ་རྣ་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཡང་ན་ཐུན་མོང་བ

སྐྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཙུད་

ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཚོར་བ་མེད་པའི་ས་བོན་དང་ཚོར་བ་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱེར་རོ། །ཡང་ན་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ས་བོན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་

དགེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བོན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ས་བོན་དང་། དགེ་མི་དགེའི་ས་བོན་ཕྱུང་བྱེན་པ་ནི་སྨྱུད་བྱེན་པའི་ས་བོན་དང་། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ནི་སྨྱུད་མ་བྱེན་པའི་ས་བོན་ནོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྫས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་

@40B དེའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ནི་བཏགས་ཡོད་དེ། ས་བོན་དང་ནུས་པ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ཡང་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་མིན་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། །ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐྱེ་

བ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ནི་འགྲོ་བ་ལྔའི་སེམས་ཅན་ཀུན་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་

བདག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ནི༔ དམིགས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆའོ། །རྣམ་པ་ནི་ང་དང་ང་ཡིའོ་སྙམ་པའི་རློམ་སེམས་པའོ། །ངོ་བོ་ནི་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འཁོར་ནི་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་དང་། འདོད་

ཆགས། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། བདག་ལྟ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སུམ་ཅུ་པ་ལས།

དེ་ལ་གནས་པར་བ་འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། །རྣམ་སེམས་དང་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་ཏུ་

འགྲོགས། །ཞེས་སོ། །ལྡོག་པའི་དུས་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་དུས་དང་འཕགས་པའི་

མཉམ་གཞག་གི་དུས་ནི་རེས་འགའ་བའི་ལྡོག་དུས་སོ། །དབང་པོ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡན་ཆད་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་གཏན་དུ་ལྡོག་པའི་དུས་སོ། །ཞེས་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་

འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །ལུགས་འདིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ལུང་

རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་

འགྱུར། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ

@41A ༄༅། །ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་སྟེ་ཡིད་དང་ངོ་། །རེས་འགའ་ནི་གཉིས་དང་སྟེ་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ངོ་། །རེས་འགའ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ག་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ལ

གནས་པའི་ཡིད་སྦྱངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་དང་། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ངར་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། །དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་པ་རྣམས

ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། འདི་པའི་གཞུང་ཐེག་བསྡུས་ལ་སོགས་པར་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི

འགྲེལ་པར། བརྒྱད་དུ་བསྡུས་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་

པ་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། གསལ་བར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་བོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། ལས་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་

མྱོང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་

པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །ཉོན་ཡིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་དྲུག་སྟེ། ཉོན་ཡིད་མེད་ན། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྔ་པོ་དག་དང་འདྲ་བ་མེད་པར་འགྱུར་

@41B བ་དང་༑ སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་དང་ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་འདི་རྣམ་ཤེས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་བ་

དང་། ངར་འཛིན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདུ་

ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་དྲུག་གོ །ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྐོར་འདི་དག་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་འགག་

དུ་མ་ཞིག་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །འདིར་ནི་མངས་

ཀྱི་དོགས་པས་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་ཏེ་ཐེག་བསྡུས་རྩ་འགྲེལ་དང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེའི་དབྱེ་
བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཐོགས་མེད་

ཡབ་སྲས་རྣམ་རྫུན་པ་དང་ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་རྣམ་བདེན་པར་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ནི་རྣམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྷ་དབང་བློ་དང་ཤཱཀྱ་
བློས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་བདེན་དུ་བཀྲལ་ཞིང་། ཤེས་རབ་

འབྱུང་གནས་སྦས་པས་རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་སུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་རྣམ་རྫུན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རྟོག་གེ་
འབར་བར་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་འགོག་སྐབས་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་བཤད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀ་རེ་རེའི་གཞུང་ནའང་རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འོང་བ་རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཀུན་འདོད་པས་

འདི་གཉིས་སོ་སོར་ཁྱབ་མཉམ་བྱས་ནས་སྦྱར་བར་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་དམ་

@42A ༄༅། །པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་གསུངས་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདོད་དོ། །རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་ནི་སྔོན་གྱི་ཁ་ཅིག་གིས་སྔོ་སེར་སོགས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཁ་

ཅིག་སྔོ་སེར་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོ་སེར་སོགས་དངོས་པོར་ཁས་

བླངས་ནས་དེ་དག་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་དངོས་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་རྫུན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་སྒྲོ་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པར་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་རྣམ་མ་

ཡིན་པར་འགྱུར་བས་འཛིན་རྣམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཡང་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་ལྟ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་པའི་གནོད་པ་དུ་མ་

འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཐེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ཟིན་པས་ཤི་ཟིན་པའི་རོ་ལ་མཚོན་བསྣུན་པའི་དལ་བ་འདིར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ད་དུང་ལོ་ཙཚ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་བདེན་པས་སྦྱོ་སེར་སོགས་མཐའ་དག་ཤེས་པར་འདོད་

ཟེར་བ་ནི་རང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་ཟད་དེ། རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་གི་ཤེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུར་ཐལ་བའམ། ཡང་ན་

@42B སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེའི་མིག་ཤེས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དཔག་ཚད་དང་རྒྱང་གྲགས་སོགས་ཀྱི་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཟ་ཞིང་ཤེས་པ་འཐུང་བ་དང་། རྟག་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བའི་གནས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ད་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་ག་ལ་སྲིད་དེ། དེ་དག་ནི་རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཁས་པ་དག་གིས་རིགས་པ་དྲི་

མ་མེད་པས་སྨྲ་བ་ངན་པ་དེ་ཕྱེ་མར་བཏགས་ཟིན་པས་བཏགས་ཟིན་འཐག་པའི་

སྒྲོར་བ་འདིར་མི་བྱའོ། །ད་ནི་རང་གི་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་བདེན་རྫུན་རྩོད་པའི་གཞི་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རགས་པའམ་དུ་མ་བསགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། ཁ་དོག་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དང་། ཆ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོ་

ས་གནོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྣང་བ་རྣམས་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཀ་བུམ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་དེ་དག་ལིང་ལིང་པོར་སྣང་ཞིང་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་མཐྲང་ཐེང་ངེ་བར་སྣང་བ་ལ་བྱའམ་སྙམ་མོ། །

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྣམ་བདེན་པ་འགོག་པ་ན་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྡུ་ཟིང་ངེ་བ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚད་ཆུང་ངུ་མང་པོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་

ལ༔ ཞེས་གསུངས་པའི་རྡུ་ཟིང་ངེ་བ་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་ཡུལ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ནུས་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་རགས་པར་

སྣང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཡི་རགས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་

@43A ༄༅། །ལ་འཕྲུལ་ནས་རྡུལ་དུ་སྣང་བ་དང་བེམ་པོར་སྣང་བ་ལ་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །ལིང་ལིང་པོ་དང་མཁྱུད་ཐེང་ངེ་ཞེས་པ་ཡང་དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་
བ་དང་འདི་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་རིགས་སྣང་གི་ཚུལ་

ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་ནི་གཙོ་བོར་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་
ཆད་དུ་སྣང་བ་དང་། སྔོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་། མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་

གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་སྣང་བའི་ཆ་ལམ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཞུགས་ཀྱང་སྔོ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པའི་བསླད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་དོ། །རྣམ་
རྫུན་པ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་གཏོགས་མ་རིག་པས་མ་

བསླད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པས་སྔོ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་པའི་བསླད་པ་ཞུགས་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་རྣམ་བདེན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པའི་

རྣམ་པར་སྣང་བ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྫས་ཡིན་པས་མ་འཁྲུལ་པར་འདོད་ལ།

རྣམ་རྫུན་པས་རིགས་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཤེས་པའི་རྫས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ནི་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་རྣམ་པ་

དངོས་པོར་མེད་པར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་རྩལ་གྱིས་ནི། །གཟུང་བ་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ། །འཛིན་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་བལྟ། །ཞེས་རྣམ་བདེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྣམ་པར་འཁྲུལ་

@43B བར་སྨྲ། །དཔེར་ན་མཁའ་གཟུགས་མཐོང་བ་བཞིན། །ཞེས་རྣམ་རྫུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞད་ཅིང་། ལུང་ཕྱི་མའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་འཁྲུལ་བ་ཞེས་ལས་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུར་བ་ལ་ནུས་པ་འདོན་ལུགས་ཤིག་དགོས་སོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་བདེན་པའི་

འདོད་པ་འཆད་པ་ན། དེའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་སྔོ་སེར་

སོགས་ཞེས་པའི་རྫས་སུ་འདོད་པ་རྣམ་བདེན་པར་བཤད་དོ། །རྣམ་རྫུན་པས

རྣམ་བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རགས་པར་སྣང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རིག་

མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་འཛལ་བར་

བྱེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡོད། དེ་ལ་མ་རིག་པས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་དང་

དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་

ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རགས་སྣང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་པས་འདོད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫས་དང་མཚུངས་པར་བཤད་དོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་བདེན་རྫུན་གྱི་

རྣམ་གཞག་འདི་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྲས་

ཀྱི་ཐུ་བོ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྣམ་བདེན་པ་ལ་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་

པ་དང་། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་འདོད་

@44A ༄༅། །ཚུལ་ནི་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པ་མ་གཏོགས་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་དང་འདྲའོ། །རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་

མཐའ་དག་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལོག་ན་

ལྡོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་རྫུན་སྣང་མེད་པར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས། དེ་ལོག་ཀྱང་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་

ཡང་རྫུན་སྣང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དྲི་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་

གཅིག་དང་། ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐམས་ཅད་སྣང་མི་སྣང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་མང་དུ་བསྒྲུབ་མི་བསྒྲུབ་ཀྱིས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉན་རང་རིགས་ངེས་ཀྱིས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་མཐུན་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་མི་མང་གིས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྣང་གི་དྲི་མས་

བསླད་པར་འདོད་པ་དྲི་བཅས་དང་། དྲི་མ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླད་པར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཚཱཡད་རྩལ་གསུམ་བྱུང་བའི་སྔོ་མ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ལུགས་གསུམ་གིས་ས་སྐྱེ་དང་ཚད་མ་སྐྱེ་བདུན་ཛེ་ཏ་རི་སོགས་ཀྱི་

ལུང་མང་དུ་འདྲེན་ནོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྐྱེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་

མྱུན་སེལ་དུ་ལུགས་སྔོ་མ་ཕྱོགས་ཙམ་ཚཱཡད་དོ། །རྣམ་རྫུན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་དག་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མི་སྣང་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་

སྣང་གི་དྲི་མས་བསླད་པར་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཐད་དཀའ་

@44B བར་འདུག་གོ །སངས་རྒྱས་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་དོན་རྒྱུད་གཞན་སྨྲུབ་པའི་འགྲེལ་པར་དུལ་བ་ལྷས། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་

གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་བུའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་དང་

མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྣང་བ་གཏན་མེད་པར་སྨྲ་ན་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སླ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱུད་ཆད་དུ་སྣང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ན་

ཡོད་པར་སྨྲ་ན་ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ལུགས་བར་པ་ལ་ཡང་

ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་མཐའ་ཆོད་པ་ཞིག་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་། །འདི་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཏུ་མང་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ །རྣམ་བདེན་རྫུན་གཉིས་ལས་ རྣམ་རྫུན་གྲུབ་མཐའ་བསྙིང་བར་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་ཅིང་མཁས་གྲུབ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྣམ་བདེན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་གྲུབ་མཐའ་བསྙིང་བར་བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རང་རང་གི་བཤད་ཚུལ་དེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ གསུངས་འདུག་པས། སྤྱིར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་

པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བདག་ལྟ་བུས་ཇི་ལྟར་ཤེས་ནུས། འོན་ཀྱང་སྡེ་བདུན་གྱི་སྐོར་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་སྣ་ བའི་ཉི་མས་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པར་འདུག་པས་ཇེ་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་གནང་བའི་ཚེ་འགྲེལ་པ་སོ་སོའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་འཆད་ཚུལ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །གཉིས་པ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས།

ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་

@45A ༄༅། །རིགས་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་གནས་པ་དང་འཕེལ་བར་
བྱེད་རུང་བ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཞིག་གོ །རིགས་

ཀྱི་རྟགས་ནི་ལུས་སོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆུང་བ། འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆེ་བ། བག་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྡིག་པ་ལ་འཛེམ་པ། བདེན་པ་བཞིའི་འཇུག་ལྡོག་སོགས་ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ན་ལུས་
ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བ། ཐར་པ་ཕོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་ཅིང་

ལུས་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་བསླབ་པ་མི་གཏོང་བ། དགེ་རྩ་གང་བྱས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བསྔོ་བསྔོ་དྲུག་གོ །རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་རྣོ་གསུམ་ཡོད་པར་
བཤད་དོ། །ལམ་དངོས་ནི་ཆད་དུ་བྱ་བ་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་ཐོབ་བྱ་

འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་པ་འདོད་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་

སློབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་གང་

ཡང་རུང་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ལ་སོགས་པས་བསྒྲུབས་པའི་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔྱད་ཅིང་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་དང་བཅས་པའི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་

@45B ཀ་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །དེའི་ཚུལ་ནི་སྔར་ཡང་བརྗོད་

ཟིན་པ་དང་གཞན་དུ་ཡང་རྒྱས་པར་རྟོགས་པར་སླ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་རྒྱལ་གྱི་

ལམ་ལ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི་རང་རྒྱལ་བའི་

བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཞིང་འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་འཇུག་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་རང་བཞིན་གྱི་

དབང་པོ་འབྲིང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ངེས་པ་ལ་

གནས་པའི་རིགས་ཅན་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་ནོ། །མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ནོ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་ལ། འདིའི་རིགས་ཅན་

གྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དྲུག་ནི་ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་དང་། རྟེན་

ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་རྣམས་སོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུད་སྨིན་པར་

བྱེད་ཅིང་མཁས་བྱའི་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཚེ་འཕོས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་ལམ་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་རྟེན་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྲེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལྟར་

ངེས་པར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པར་མི་བཞེད་དོ། །ཚོགས་སྦྱོད་པ་ཆུང་

@46A ༄༅། །དུ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཚུན་ཆད་སྐྱེད་ནའང་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ་མི་ནས

པས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་དེ་གཉིས་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཚོགས་སྦྱོད་པ་འབྲིང་ནི་གཞན་རྣམས་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་ཚེ་དེ་ལ་བདེན་པའི་ཆོས་མངོན་པར

རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་འཐོབ་པར་མི་ནུས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །དེས་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འདི་གསུམ་ག་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་ནི་འདྲ་སྟེ། གསུམ་གའང་ཆོས་ཟབ་མོ་

ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་

གནས་པ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་གཅིག་པུར་དགའ་ཞིང་གཅིག་པུར་

གནས་པ་དང་། གཞན་གཉིས་ནི་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པའོ། །ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ནི་དེ་དག་གྲོང་ངམ་གྲོང་རྡལ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྡུང་ཞིང་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་
བསྡམས་པ་དང་། དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་བསོད་སྙམས་སོགས་

ལ་འཇུག་ཅིང་། སྙིང་བརྩེ་བ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བརྡས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཀྱི་ངག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དུ་མ་བསྟན་ནས་དད་པར་བྱེད་དེ། །མངོན་
པ་འོག་མའི་ལུགས་ལ་ཆགས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་

@46B བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེའི་ངེས་པ་མི་བཞེད་དོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པར་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་བསག་དགོས་ལ་གཞན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འདི་དག་
ཀྱང་ས་སྡེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཅིང་ལུང་ཁུངས་སོགས་མངས་པས་འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་

སོ༔ ༔འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྤྱིར་རིགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པའི་རིགས་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་རྐྱེན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། ཐེག་པ་དེར་ཞུགས་ཀྱང་

སློབ་དཔོན་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བ་ཐུབ་

པའི་མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་ཆད་དེ་ལྟ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་མེད་དང་། གཏན་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག

པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་མི་འདོད་པས་འདི་དང་མི་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རིགས་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞིག་གོ །གཉིས་པ་ནི་རིགས་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་

བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་རིགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་

སྟེ། དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། རིག

@47A ༄༅། །པའི་གནས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྙིང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། ཆོས་

ལ་དཀའ་སྤྱད་ལྷག་པར་བཟོད་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །རིགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནི་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བར་དཀའ་ཞིང་ལྟུང་ན་ཡང་དར་ཆོར་བ་

དྲག་པོ་མི་མྱོང་ཞིང་དེ་ལས་མྱུར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སེམས་

ཅན་ལ་ལྷག་པར་སྙིང་བ་རྩེ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ས་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲིས་

པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་ནི་བསམ་པ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སློབ་པ་སོགས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་

གཉིས་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་དེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་

མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། དེས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་

ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེར་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་

@47B གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་

དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ

བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཚུལ་ནི། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་

འཛིན་པ་སྟེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྒྲུར་འདབས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས་

བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་པ་འདེབས་ཤིང་ཆུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་

འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་གཞིར་གཞན་དབང་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུར་པ་འདེབས་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་

པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྒྲུར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཟུང་
ན་སྒྲུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་སྒྲུར་པ་

འདེབས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་སྤྱིར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་ངོས་ནས་སམ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་སྤོང་ཚུལ་

ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པས་འདིར་སྐྱུར་

@48A ༄༅། །འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་སྐྱུར་འདེབས་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་ཁས་ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྡེ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་སྡེ་རྟག་པར་སྨྲ་བ་ལ་
དོགས་པ་མེད་ལ་ཆང་སྨྲ་རྒྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་གཟུགས་རང་གི་གནས་

ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
བསྡུ་བ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བ་

འདི་སྐད་ཅེས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དབུ་མ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
འགོག་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།

བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གོང་

གི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་

ཡོད་ན་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་སུ་རུང་གི །དེ་མེད་ན་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། བྱུང་ས་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་གི །མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་

པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདོགས་པའི་ཚིག་ཏེ་བར་གདགས་སུ་རུང་གི །མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཚིག་གིས་ཏེ་བར་

@48B འདོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། འདོགས་པའི་གཞི་མེད་ན་བཏགས་པ་ཡང་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་དེས་བཏགས་ལ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མེད་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་

ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གདགས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་པར་

ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་ངེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་

བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ནི་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་དང་ཀུན་

བརྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་

སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས་བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པས་ན་མེད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་

པ་ཡིན་ཞེ་ན་དགེ་སློང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་གང་གིས་སྟོངས་པ་དེ་ཡང་

མི་འདོད་ལ་གང་གས་གང་སྟོངས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བསྡུ་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོ་

དང་ལྡན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་

པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུགས་འདིས་དབུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་དྲིས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་

པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་དྲིས་པའོ། །དེའི་ལན་ནི་དེ་ཉིད་

@49A ༄༅། །ལས། དེ་སྐད་དྲིས་པ་ན། གལ་ཏ་འདི་སྐད་ཅེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་

དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདོགས་པ་དང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་

དོན་ནི། དབུ་མ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་འདོད་ལ། གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་

འཛིན་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་

གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ལུགས་འདིས་ཐོག་མར་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་བརྟག་པར་བྱེད་དེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་གི

ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན

རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་པ་ན་རེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཆོས་ཅན།

@49B དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་ལ། གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་ལུགས

འདིས་བསམ་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ས་བོན་སོགས་ནི་མྱུག་སོགས་ལ། ནུས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ། །ཅེས་སོགས་དང་གནད་གཅིག་གོ །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་པར

བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་མངོན་པར་

བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ལེགས་ལྡན་སློབ་པོ་ལས་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་འདི་ནི་

འདིའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཚེ་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མས་བསྐྱེད་དམ་མ་བསྐྱེད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་

བོ་ཞེས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུགས་འདིས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ནི་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་

པར་བརྗོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་

@50A ༄༅། །འགོག་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་མཚན་
དམིགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་

སྐད་ཅེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་པ་ན་རེ། དེ་ལྟར་དམིགས་པའི་བློས་མི་གནོད་དེ། བློ་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བློ་འཁྲུལ་པ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དམ་

མེད། ཡོད་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བློ་འཁྲུལ་པ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན། བློ་འཁྲུལ་པས་རང་མཚན་
དུ་དམིགས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། རང་མཚན་དུ་དམིགས་པ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་བློ་འཁྲུལ་པ་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་

ལས། དེ་སྐད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དེས་ན་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་

དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས།

@50B འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་མིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་

པ་རྩ་འགྲལ་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་དོན་

དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་སེམས་ཙམ་པའི་རང་

གཞུང་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དེ་དག་གིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་

ཡང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གཞག་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་

ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བལྟས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བཞག་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་འདི་དང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱེད་

པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་གོ །འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་ཏེ་གྲགས་ཆེའོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་

ངོ་སྙམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་

@51A ༄༅། །དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག །གནས་པའི་དོན་བཞག །དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་འཕགས་པའི་

མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་

མའི་འདོད་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སྔ་སྣ་

བ་པོ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡིན་ན་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་བལྟའི་ཤེས་པ་

ཡིན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པའི་གནོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་

བཞིན་དུ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དེ་དག་གང་ཡང་མི་གསུང་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་ལན་དེ་ཡང་

མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕ་རོལ་པོས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཁོ་རང་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲས་པའི་ལན་དུ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་བཞག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་

ཞིག་སྨྲས་པས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དགོས་པ་དང་ནུས་པ་གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །གསུང་དེའི་དོན་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇལ་བར་ཐལ།

@51B མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་འཇལ་

མི་དགོས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་འཇལ་ཚུལ་ལ་བལྟོས་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། སྔ་མ་ལས་ཅུང་

ཟད་དྲུག་ཀྱང་ད་དུང་རྫེའི་དགོངས་པར་མ་སོན་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཛལ་བ་ལ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པས་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་

གྱིས་རང་རིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་སློང་ཙམ་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་བློ་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ན་ཡང་ལུགས་
འདིས་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ༏ སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་སྔ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེའི་ལན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་
གི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་གང་

ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཡུལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སོ་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཚིག་གཞུང་ན་མེད་ཅིང་སྔོན་

དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱངས་པ་ཞན་པའི་བློ་

@52A ༄༅། །དམན་པ་རྣམས་ལའང་མི་འཆར་བའི་དགོས་པ་དེ་འདྲ་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐབས་འདིར་ག་ལ་མཛད་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་འདི་སྐབས་འདིར་གནད་ཆེ་

བར་ཡོད་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་དང་དེའི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དང་།

ལངྐཱར་གཤེགས་པ་དང་། སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འགྲུབ་པར་མི་

འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་ལུང་གི་མཇུག་ཏུ་འདིས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། །གཞན་

ཏུ་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་

ཙན་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གང་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་བརྗོད་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། བརྗོད་དུ་

མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྙད་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་

ཙམ་པས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཀག་པ་ལ་རྟེན་ནས་གཟུང་

@52B བ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོངས་པའི་འཛིན་པ་མྱོང་རིག་གི་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་ལུས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མྱོང་རིག་གི་ཤེས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་

དཔྱོད་བྱེད་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་ཁེགས་པར་མི་འདད་དོ། །དེས་ན་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མེད་དགག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འདོད་

མོད། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་

སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ནི་ཡང་དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ངས་དེའི་ཆེ་

ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་དྲན་པ་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་

འདི་ནི་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་ནུས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཡང་རང་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་སེམས་ཙམ་པས་རིགས་

པས་འགོག་པར་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་

ཚེ་རང་རིག་ཡོད་པར་འགྲུབ་ལ། རང་རིག་དེ་ནི་གཉིས་སྣང་གི་བསླད་པ་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གང་ལ་

ཡང་འཁྲུལ་བའི་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད་ན་མ་རིག་པའི་དངོས་ཀྱི་

གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྒྲོང་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པའི་རང་རིག་པ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་པ་ཙམ་ནི་ལུགས་འདིའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་

གིས་ཀྱང་ཁེགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག

@53A ༄༅། །བའི་རིགས་པ་དང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློས་བྱང་སེམས་ཆོས་བདག་མེད་དུ་མཁྱེན་པས་

ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྟོངས་བའི་རང་རིག་པ་ཁོ་ན་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་གཉིས་སྣང་གཏན་མེད་པར་གྱུར་ནས་ནང་

གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲོང་རིག་གི་ཆ་ཐེ་ལྷ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བདེན་པས་སྟོང་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བོན་འཛོམས་ནུས་པར་གྱུར་པ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་

པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་འདི་དག་ལ་གོ་རྒྱུ་ཕྲ་མོ་ཞིག

ཡོད་འདུག་གོ །གང་དུ་དྲངས་པའི་དབུ་མ་སྣང་བའི་ལུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་དེ་ཡང་

གང་ཞེས་ན་གང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་

བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ནས་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མིང་དུ་བཏགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་

འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་དེའི་མཇུག་གི་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་ཞེས་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བྱ་ཡི། རང་རིག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱའོ་སྙམ་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལུང་དེའི་

@53B མཇུག་གི་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཞེས་འདུས་བྱས་སུ་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བྱ་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་དངོས་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་དེ་འགོག་པའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་འདི་ལྟར། འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཕགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་དངོས་པོའི་སྒྲར་བརྗོད་པར་བཞེད་དེ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་སྤང་

པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལུང་དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་

ལྟར་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ཁོན་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་ཆོས་ཉིད་ཁོན་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སེམས་ཙམ་པས་དེའི་ལན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཁོན་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ཁོན་ཉིད་འདི་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ལུང་དེའི་ཟུར་གྱི་འདུས་བྱས་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཁོན་ལ་
འདོད་ན་གསུང་དེ་དག་གྲུབ་པ་ལ་བསྒྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་

དག་ནི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་འཇལ་བའི་རང་རིག་ཚད་མ་ནི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཡུལ་

ཡང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་དགོས་ལ་རང་རིག་དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་

@54A ༄༅། །ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་པའི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ལས། དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བཞག་པའི་
དོན་དམ་པ་ལ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ནས་མ་ཁྱབ་བོ་སྙམ་པ་དང་

ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ་སྤྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་
ཙམ་གྱིས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་བའི་དོན་དམ་པར་འཇོག

ན་བདེན་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འཇོག་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཟག་མེད་

ཀྱི་ཤེས་པ་དེས་དཔྱད་ཟིན་ མཐར་རྙེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ་ཆོས་གཉིས་ཚོགས་ཤིག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ལ་རྟང་གི་ཡུལ་

ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོང་བྱེད་

རང་རིག་གིས་གྲུབ་པ་ནི་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་སྒྲོང་བྱེད་རྫས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཡང་ཁ་ནང་བ་ལྟ་༄

ཁོ་ན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་རང་སྒྲོང་བྱེད་རང་རིག

གིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རིག་གིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་༄ པའི་དཔྱད་༄ མཐར་ཐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་

@54B ཐུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་སྒྲོང་བྱེད་

ཀྱི་རང་རིག་ཡོད་ལ་རང་རིག་གི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བའི་བསླད་པ་མ་ཞུགས་

ཤིང་དེས་༄ དེ་རྟོགས་ལུགས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་བསྡུ་ན། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་

གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལྷ་བླུའི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་

དགོས་ཀྱི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་མ་བཟུང་བ་ཙམ་དང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡུལ་གང་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དཔྱིས་

ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རྩ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། འདི་ལ་དབུ་མ་བ་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་
དམིགས་བྱེད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པར་བཞེད་

ཀྱང་༏ རང་རིག་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་བཞེད་པས་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཁ་ཅིག་
ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་ཏེ།

མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཁྲོད་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་

དངོས་སུ་རྟགས་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་རང་

@55A ༄༅། །རིག་གི་ཤེས་པས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་བ་མི་འགྲུབ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་གིས་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གྲུབ་ཀྱང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་མི་དགོས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བྱེད་རང་རིག

གིས་ཀྱང་སྔོན་པོ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་རང་རིག་ལ་དགོས་གཙོད་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་མ་

ཡིན་ཞིང་། ས་སྡེའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་རང་རིག་གི་དགོས་པ་དཔྱད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་

སྤྱིའི་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་

པ་དེ་མི་འཐད་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་དེར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་འཛལ་བྱེད་རང་རིག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་

ཐེག་བསྡུས་ལས། དེ་ཕྱིར་འཛིན་པ་མེད་རྟོགས་བྱོས། དེས་ན་དམིགས་པ་མེད་

པར་རིག །ཅེས་དང་། གང་གི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་འཇིག་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་

དང་། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་བློས་རྟོགས་ནས། དེ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱང་

མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ལ་སེམས་སྣང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོར་ན་སྣང་བའི་མཚན་

མ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་མྱོང་བ་ཙམ་ཞིག

@55B འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་སྤྲོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་སྤྲོས་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་

དང་། དེ་ལྟ་ནའང་རང་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོས་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་

སོགས་ད་དུང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་པོ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་གནད་དུ་སོང་བ་དཀོན་པར་འདུག

ཅིང་གསུང་དེའི་དོན་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་ཀྱི་དབུ་སེམས་རྩོད་

ཚུལ་གྱི་སྐོར་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་ཤེས་དགོས་པར་སྣང་ངོ་། །སྔ་མ་འགའ་ཞིག་
གིས་གཞུང་དེ་དག་མ་མཐོང་བ་དང་ལ་ལས་མཐོང་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་མ་དང་དེ་འགོག་པའི་

རིགས་པ་མ་ཕྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་ནོར་བར་བཤད་པའང་འདུག་མེད། ཁོ་བོས་ནི་རང་གིས་ཇི་ལྟར་དཔོགས་ཚོད་སྨྲས་པ་ཡིན་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་
གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། དོན་དཀའ་བ་ལ་བདག་འདྲའི་བློ། །འཁྲུལ་མི་

སྲིད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཅི་སྙེ་མིན་ན་གཞན་དུ་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སླིང་ཁམ་ཆུང་ལ་གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་བློ་གྲོས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་བར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་སྒྲོ་
འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་ངོས་བཟུང་

བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སྒྲོ་འདོགས་གཉིས་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་དང་། ལྷན་

སྐྱེས་ལ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་

@056A ༄༅། །གཉིས་ཡོད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་

ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་

སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བརྡར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་

མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་

ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །ད་ནི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཕ་རོལ་གྱི་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་

གསུངས་པའི་དོན་གྱི་གནད་འགག་མདོ་ཙམ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པར་

བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ་ཚུལ་དེ་སྒྲ

དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་རང་ལྡོག་ལ་འདོད་ནའང་མི་འཐད།

དེའི་གཞི་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕུང་སོགས་ལ་འདོད་ནའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་དང་བརྗོད་བྱའི་དངོས་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་སྒྲོ་བཏགས་སུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་

དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འདོད་པ་ཞིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །རྩ་བའི་

རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་གཞི་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་

@056B ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་འདོད་ན་ནི་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ལུགས་འདིའི་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་འཆད་པ་ལ་རྗེ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྐབས་འདིར་འཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་ཉན་ཐོས་

སྡེ་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་ཏུ་འཛིན་རྒྱུལ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འཐད་ལྡན་དུ་སྨྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲོ་འདོགས་ངོས་འཛིན་རྒྱུལ་

བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་

ལ་རྒྱུ་ལྟོས་མེད་ཇི་ལྟ་བ་དང་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་བླ་མའི་
གསུང་རབ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྙིང་བས་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལ་ཅི་ཡིན་གཏོལ་མ་བྱུང་སྣང་

ངོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་སྣང་
བའི་རྣམ་རིག་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་རྣམ་རིག

དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་ལས། དང་པོ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ནི་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རང་
གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ལའང་སྣང་ཚུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་དང་། དེས་

མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་རྗེའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་ད་དུང་གཞུང་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་འཚོལ་བ་ན་བྱིས་པ་ཞེད་

མ་བྲེ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཕགས་ནའང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་

@057A ༄༅། །ཁྲུར་འཛིན་པ་དག་ལ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་གསུང་རབ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ལྟར་བྱུར་པས་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་ཤེས་པ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སྣང་ངོ་། །ད་ནི་

ཁོ་བོས་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་

བྱ་སྟེ༑ དེ་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་ལ་

གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་

པར་སྣང་བ་ཡོད་ཅིང་མདོ་སྡེ་པ་རང་གིས་ཚུལ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་ལ། འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་ཉིད་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཞིང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་

སྐབས་འདིའི་འགོག་རྒྱུའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་

པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་ཚུལ་ཡང་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་བས་ཐོག་མར་སྣང་ཚུལ་དེ་ངོས་ཟིན་དགོས་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་

ནོ། །དེའི་སྣང་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་རང་ཅག་གིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ

ལ་ཡིད་གཏད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ་མིག་ཤེས་ལ་བུམ་པ་ལྟོ་ལྡིར་བར་སྣང་བར་མ་ཟད་ལྟོ་ལྡིར་བ་དེ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཡང་སྣང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕར་མིང་བཏགས་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ལྟོ་ལྡིར་བ་རང་གི་གནས་

ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྡ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཅིས་ངེས་ཤེ་ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེ་ལ་ཞེན་ནས་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་འདི་བུམ་པའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་རྟོག་པ་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་དེས་བར་དུ་ཤེས་

@057B པ་གཞན་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གཞན་གྱིས་བུམ་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། སྣང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་དེ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་དེའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ལྟོ་ལྡིར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ལྟོ་ལྡིར་བ་

ལ་བུམ་པའོ། །ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་བུམ་པའོ་ཞེས་སྨྲ་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེ་ནི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་ཡི་

གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་

དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བལྟས་པ་ན་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ། །

སྔོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པས་སྣང་ཚུལ་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་

སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་གནོད་མེད་ལ་དེ་དག་སྣང་བའི་ཚེ་ཡང་རང་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་དགོས་པས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའི་སྣང་ཚུལ་དེ་ཡང་རང་

གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་དགོས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་སྣང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྣང་ཚུལ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་མ་ཟད་དེའི་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་

ཞེན་པ་ཡང་ཞེན་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་རྟོག་པ་དེའི་དངོས་

@058A ༄༅། །ཡུལ་བུམ་པའི་སྣ་དོན་ནི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲོ་བཏགས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལུགས་འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་

རིག་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་སྔོན་པོའོ་འདི་སྔོན་པོའི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུགས་དེ་ནི་ནང་ཤེས་

པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་གཏན་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བ་ཡང་ནང་གི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྣང་ཚུལ་དེ་མིང་

བརྡས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་གཟུགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པ་ལ་

གཏན་མ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་དེ་ཤེས་པ་དང་

རྟས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་རིགས་པ་དུ་མས་ཁགས་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། དེ་དག་ནི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། འདིའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་

མེད་གིས་བཏགས་པ་དེར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁས་ལེན་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྟངས་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྨྲའི་བརྗོད་བྱའི་

རང་ལྡོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་ལྡོག་ཏུ་རང་མཚན་

@058B འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཐུངས་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདི་ཡང་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྟས་ཐ་

དད་ཡིན་མིན་ཁོ་ན་ལ་ཐུག་གོ། འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྟོང་ཚུལ་འདིས་རྣམ་

པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་སླ་ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་འདི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐེག་བསྡུས་ན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་ཚུལ་ཤེས་སླའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། སྐབས་འདིར་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་

དབང་ཤེས་གཅིག་གི་སྣང་བ་ལ་ཡང་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་དང་། མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཀུན་བརྟགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མིང་དང་བརྡས་

ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་མི་ནུས་པའི་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པ་གསུམ་

གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་རྐྱེན་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་བཞེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་

པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་བླ་ན་མེད་པར་སྣང་

མོད༔ གཞུང་གི་ཚིག་ཟློས་པ་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདོན་པ་ལན་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་དཀའ་

བར་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བྱང་

ས་དང་ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའི་གནད་གཅིག་པས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། མིང་གི་སྔ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲེས་ཕྱིར། དེ་ཡི་བདག་ཉིད་

བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲིས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་

@059A ༄༅། །གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། ལྟོ་ལྡིར་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་འཇོག་པ་བརྡ་ལ་གཏན་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་
ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྱི་རོལ་ཏུའང་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བ་ཙམ་
ནས་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །རིགས་

པ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དབང་པོ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་གྲོང་འཇོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ལ། མིང་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་
པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་མིང་དེ་དག་གི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་པུ་དེ། མིང་དུ་མ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་དུ་མར་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་

ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་དངོས་དབང་གིས་

འཇུག་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་གི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པ་ལྟར་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་

པར་ཐལ་ལོ། །རིགས་པ་འདི་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པས། སྐྱོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བོ། །བྱང་ས་ལས། ལྟོ་ལྡིར་བ་སྟུར་ཡོད་ལ་བུམ་པའི་མིང་ཕྱིས་འདོགས་ན།

@059B མིང་དེ་ལྟར་མ་བཏགས་པའི་ཚེ་དོན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་མ་བཏགས་པའི་ཚེ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་འདོགས་ན། མིང་མ་བཏགས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཡང་འདི་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཀག་གོ། གསུམ་པ་དེས་རྣམ་རིག

ཙམ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོང་ཚུལ་འདིའི་སྒོ་ནས་

གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་རིག་ལ་འཇུག་པར་ཐེག་བསྡུས་དང་

བྱང་ས་ལས་བཤད་ཅིང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རེའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་
སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གཟུགས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་ཐ་

དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལས་སྔ་མ་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་ཕྲ་བར་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་
རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་གཉིས་ཀའང་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པ་དང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །ནང་གསས་ཀྱི་རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་པར་མངོན་
ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་

མི་དམིགས་པ་ན་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་ཡི་གེ་དང་དོན་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་

པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ། ཞེས་སྨྲ་མའི་ཁྱད་པར་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་རིགས་པས་

@060A ༄༅། །དཔྱད་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་དང་

རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དོན་
དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་ནས་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་

རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་ནང་ཤེས་པའི་ཞེན་སྟངས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱང་ཆད་དུ་ཡོད་པ་དེ་འཁྲུལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྔོན་

པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་ཤེས་པའི་སྣང་ཆ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལ་འཆོལ་བ

བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་

པའི་མིང་འཚོལ་བ་ནི། མིང་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མིང་ནི་གློ་བུར་བ་ཞེས་འཚོལ་བའོ། །བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་མིང་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་

མིང་ལ་མིང་ཙམ་དུ་བལྟ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། དེ་ལ་ཡི་གེའི་མིང་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྟག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཞེས་སོ། །དོན་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི། དོན་དེ་མིང་དེའི་འཇུག་གཞིར་གདོད་མ་ནས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་

@060B དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དེའི་འཇུག་གཞིར་གྱུར་ཚུལ་གློ་བུར་བ་ཡིན་པ་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །བྱང་ས་ལས། དེ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་བལྟ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཡི་གེ་ལ་

བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་འཚོལ་བ་ནི། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་སོགས་ཕན་ཚུན་

འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཆར་འབྲེལ་བ་ཡང་དངོས་དབང་གིས་

གནས་མི་གནས་འཚོལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་མིང་དེའི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །བྱང་ས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བལྟ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་

པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་འཚོལ་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་རང་གི་ཁྱད་པར་འདོགས་པའི་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཙལ་བས་དེ་ཡང་

གནས་ཚོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བལྟ་བའོ། །བྱང་ས་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བལྟ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཚོལ་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས། མིང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་

པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཞེས་པ་འདིས་འཚོལ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་འཚོལ་བ་བཞིས་ནི་མིང་དང་། དོན་དེའི་བརྗོད་གཞི་ཡིན་པ་དང་། མིང་དོན་གྱི་

འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་(BTGS)་པ་

@61A ༄༅། །རྣམས་དོན་གྱི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཚོལ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་བཞིས་ནི་དེ་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཙལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞི་གནས་ཚོད་ཀྱི་

དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་ན་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་

པ་སྟེ༑ འདིའི་ཤེས་ཚུལ་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པ་དང་འཕེབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས།

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག

གང་ཞེ་ན། མིང་འཚོལ་བར་གྱུར་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་

པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་ཞེས་པས་མིང་འཚོལ་

བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་བཅས་པའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཞེས་པས་དོན་འཚོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་

པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པ་ན་ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་

བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་འཚོལ་བ་བཞི་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནའང་ཡོད་ལ་ཤེས་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

ལ་ངེས་ཤེས་ཙུང་ཟད་རྙེད་པ་ནས་འཛོག་དགོས་ཀྱི། ཤེས་པ་

བཞི་སོ་སྐྱེའི་ས་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་བསྒོམ་པ་ལ་ཤེས་པ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་

རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་

@61B ས་ལས། ཤེས་པ་བཞི་ལ་མིང་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཤེས་པ་

དང་། དོན་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དེས་བཏགས་པའི་

ངོ་བོར་གནས་ཚོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་སྒྲ་རྟོག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོར་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་

སོགས་བར་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་

དུ་སྣང་བར་ཞེས་ཏེ། སྤྲུལ་པ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བཏགས་པའི་ཆར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཐ་
དད་པའི་ཆར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཞེས་

པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལྡོག་པ་དང་དེས་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ལྡོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་ལེགས་པར་ཞེས་ན་ལུགས་
འདིའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཆེ་བར་སྣང་མོད་ལུང་

གི་ཚིག་རྣམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་ཡིད་ཞེས་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་འཛིན་ཁེགས་མོད་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་
དབང་ཞེས་ལ་བལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་མི་ཁེགས་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་

འཇུག་པ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་པར་

འགྱུར་ལ། དེ་ཁེགས་པ་ན་སྔོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་སྔོ་འཛིན་

@62A ༄༅། །དབང་ཤེས་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྔོ་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པ་

ན་སྔོན་པོ་དེ་

ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་བ་ཁེགས་ལ། དེ་ཁེགས་པ་ན་སྔོན་པོ་དེ་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཆ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་

ཡིན་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་

པོ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པ་ལེགས་པར་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་གོང་དུ་ལུགས་འདིའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཚུལ་

བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་ཤེས་

ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་ངམ་མི་སྣང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་སྣང་སྟེ། ཡུལ་དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བ་ནི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་ལ་ཡིན་གྱི་

རང་རིག་ལྷ་བུའི་གཉིས་སྣང་ཉུབ་པའི་བློ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ནི། མི་སྡུག་པ་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྙན་

རྣམ་པར་སྨྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་

བའི་སེམས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་

གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཤེས་

@62B བྱའི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་སྨྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་ཉིད་སེམས་མཐོང་བ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཞན་མེད་དོ། །རིགས་པ་འདིས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་

རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་འོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བརླན་གཡེར་ཕོར་གང་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣམ་ཁྲག་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་དུད་འགྲོས་གནས་དང་། མིས་ཆུ་དང་

ལྷས་བདུད་རྩིར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་སྣང་ཚུལ་ཐ་དད་པ

དུ་མ་འབྱུང་བ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཐད་དོ། །ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་པས།

དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་

དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་དེ་དག་ལ་གནས་ལུགས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཞེད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་དོན་དུ་གྲུབ་ན་ནི། ཡེ་ཤེས་

རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། དེ་མེད་དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཐོབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དོན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་དང་།

སེམས་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སླམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སླིག་རྒྱུ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་

@63A ༄༅། །འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་སླམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དང་། ལས་དགེ་སྡིག་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སླམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སླམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་མིག་ཡོར་དང་། མིང་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་ལྟར་

འབྱུང་སླམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་བྲག་ཆ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སླམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་ཆུ་ཟླ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་

བསམས་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སླམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱིས་སྒྱུ་མའི་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐེག་བསྡུས་སུ་བཤད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ནི་ཤུ་པར་བཤད་པའི་

རིགས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་རྡུལ་ཕྲན་མི་འགྲུབ་ཕྱིར། རྡུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །

ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཏེ། འདི་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུངས་

འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་

པ་ནི༑ སྤྱིར་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་འདོད་པའི་

དོན་རིག་མངོན་སུམ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། སྔོ་སེར་སོགས་སོ་སོར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་པ་ན་རེ། མངོན་སུམ་དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་

@63B པ་ལ༑ ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་ད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྔོ་སེར་སོགས་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བས་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྔོ་སེར་སོགས་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ནི་འཇོག་བྱེད་འཐུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟླ་བ

གཉིས་རྟོགས་བར་ཐལ། ཟླ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག། མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་གང་

གིས་དོན་རིག་ཡིན། །དེ་འདྲ་ལས་ཡིན་འཁྲུལ་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

རྣམ་ངས་ལས་ནི། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་དབང་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྔོར་སྣང་དབང་ཤས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བློ་ཕྱི་མ

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བཀག་གོ། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་མི་འཐད་དེ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་དང་འདྲ་བའང་མི་འཐད། རགས་པ་དང་འདྲ་བའང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟུལ་ཕྲ

རབ་ལ་རགས་པར་སྣང་བའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་འདྲར་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རགས་པ་ཆ་མེད་དང་འདྲ་པ་ནི་མི་སྲིད་ལ། རགས་པ་ཆ་བཅས་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པས་དེ་བསགས་པའི་རགས་པ

ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་ད་མངོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཕྲ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་འདྲ་བ་ཡིན་དུ

ཆུག་ན་ཡང་ངེས་གཟུང་བ་མ྄ྱོང་བའི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་

@64A ༄༅། །བྱེད་འཕྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པར་གྷཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདྲ་བ་ཙམ་ཡིན་ན་སྐྱོན་དེ་འབྱུང་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་སྟོ

འཛིན་སྟོ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་མི་མཚུངས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་གང་གིས་དེ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྔྲ་སྣང་བ་དང་གཟུགས་མཐོང་བའི་

དབང་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ལ་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཐད་པར་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་

ལས༑ ཇོན་ཏ་འདི་མྱོང་དེ་གང་ལས། འདི་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་དཔྱོད་ཡིན། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་སྣང་བ་དེ་འདྲར་བྱེད། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དངོས་མིན། །ཡིན་ཡང་འཕྲུལ་པ་

ཅན་ཡིན་པས། །དེ་སྒྲོང་བ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྒྲུབ་བར་བྱེད་པར་

ནུས་མ་ཡིན། །དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་བྱུང་། །གལ་ཏེ་སྒྲོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དོན་མཚུངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྒྲོང་འགྱུར། །འདི་མཐོང་འདི་ཐོས་ཞེས་བྱ་
བར། །གང་ལ་བློ་ནི་ངེས་པ་དེ། །དེས་སྒྲོང་ཡིན་ན་གང་གིས་དེ། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་

བྱེད་ཡིན་འདོད་པ། །སྣང་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་གི། ཉེ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱད་བྱ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། རྡུལ་འདུས་པ་ཕྲ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་ཚད་མ་
མདོ་ལས། རྩོད་སྒྲུབ་མཁན་པོ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་རིགས་པ་

@64B རྣམས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་སྣང་བ་དེ་ལས་མིན། །ལྷ་པོ་བསགས་ལས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །གང་ལས་དེ་ནི་དོན་དམ་པ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་བྱས། ཞེས་
སོགས་ཏེ། འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་སྤྲོས་སོ། །ད་ནི་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་དང་།

དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད་པ་ནི

གང་ཞིག་གང་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་སྔོ་དང་མཐུན་བྱ་བཞིན། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་

ཆོས་ཅན་ནི། མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་ལ་

སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་པོ་ཉིད་དོན་སྐྱ་བ་དང་རྣམ་རིག་པ་གཉིས་ཀས་རང་འཛིན་རྒྱུར་མཐོང་དབང་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ནི་རང་

འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་རྫས་

གཞན་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡན་ཅིག་

དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བུམ་པའི་

དན་སྤྱི་ནི་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་རང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་སྔོན་པ་དང་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་རྫེས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་

ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་

@65A ༄༅། །ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་ན་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་དང་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག། རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན།

གཅིག་དང་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་གཅིག་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་མི་དགོས་པར་

ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་བ་སོགས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་

ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་བདེན་མོད་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་བཀག

ཙམ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་བྱེད་དེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ༔ ༔ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ནི་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཚུལ་བཀའ་སྩལ་ལ། མཁས་གྲུབ་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་ནི་རྫས་གཅིག་ཏུ་

སྒྲུབ་པར་བྱས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། །སྤྱིར་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མེད་དགག་ཁོ་ན་འཛིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་མི་འཛིན་པ་ནི་

@65B ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་བཤད་ཅིང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ནི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐང་ཚུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པར་རྩ་ཤེ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་

མིག་འབྱེད་སོགས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྐྱོན་བཟུང་བས་ཀྱང་ཤེས་

སོ༔ ༔འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་མེད་དགག།ཁོ་ན་འཛིན་དགོས་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་གཞུང་ལུགས་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཇེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་

དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་སྣང་ངོ། །དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྡུས་དང་བྱང་ས་དང་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་ཉི་ཤུ་པ་དང་སུམ་ཅུ་པ་སོགས་ལས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་

ཙམ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མཛད་དོ། །ཚད་མ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་དང་དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་གཟུགས་སོགས་རང་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། བློ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་

@066A ༄༅། །ཕར་གསུངས་བས་ན་ལུགས་འདིར་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མེད་དགག་ཁོ་ན་འཛིན་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་པོ་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་མགྲིན་པ་བསལ་ནས་
འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་

དད་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་བཀག་ན་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་དགོས་པས་རྫས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་ཀྱང་རུང་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་སྨྱུ་གུ་
བདེན་མེད་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚེ་སྨྱུ་གུ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་

ཡང་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་
དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བཙལ་བ་

ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་བཙལ་བ་མིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་བདེན་མེད་ཡོད་པ་གང་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མི་བྱེད་ལ།
བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ནི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གཅིག་ལོག

ན་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་དགོས་པ་རྩོད་བཟློག་རྩ་འགྲེལ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་མིན་བཙལ་བ་ཡིན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཡིན་མིན་འཚོལ་བ་མིན་པས་དེ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།

འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ། རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ། རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་

@066B ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་འདི་རྣམས་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དམ་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོངས་པར་སྒྲུབ་པའི་

རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་

གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་རིག་པས་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་ལས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་བཙལ་བའི་རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པའི་བདག

ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་འགྱུར་ན་རྩལ་དེས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟར་བཙལ་བའི་རིགས་པ་དེས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ། རིགས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན

དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་རྙེད་བ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཞེས་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་གནོན་མི་ཟ་བར་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད

ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྙེད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྙེད་པར་སྨྲ་བའི་སེམས་ཙམ་པའི་པཀྵེ་ཏ་དེ་ཞེན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། གཞན་ཡང་གཟུགས་ཞེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད

@067A ༄༅། །དུ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྟག་ཅིང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་མིན་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་རིགས་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཐའ་ཚོད་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་ཁོ་བོས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་

པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བ་དེ་ཕུང་པོ་དང་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་ཀྱི། ཕུང་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མེད་མ་དཔྱད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མཐའ་ཚོད་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ཡི་གནོད་བྱེད་སྟོན་ཅིག །གལ་ཏེ་

མཐའ་ཚོད་པའི་རིགས་པ་མིན་ཡང་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། སྨྲས་པ་ཙམ་གྱིས་མཚང་རྗོགས་པའི་གཏམ་དེ་ལྷ་བུ་སྨྲ་བ་དང་ཁོ་བོ་ཅག་རྩོད་པར་མི་བཟོད་དོ། །རྩ་བའི་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྔོ་

འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་རིགས་པས་ཁེགས་པ་གང་ཞིག་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདིས་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ལ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་

ལེན་དུ་འཇུག་ནུས་སམ་མི་ནུས། ནུས་ན་ནི་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རྫས་ཐ་དད་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཁས་ལེན་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པར་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གལ་ཏེ་མི་ནུས་ན་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་ཐ་ཚད་པའི་སྨྲ་བ་ཅི་ཞིག་བཙལ་བར་བྱ། རང་གིས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲོ་སོགས་

@067B རང་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་སྨྲས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མེད་དགག་ཁོ་ན་འཛིན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ལྷན་

ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མེད་དགག་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གང་དུ་ཡང་མ་

གསུངས་སོ། །ད་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པ། དམིགས་པ་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ། ཁྱབ་པ་ནི་ངེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའོ། །དེའི་

དོན་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྔོན་པོ་རྟོགས་ན་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ལ་སྔོ་འཛིན་རྟོགས་ན་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ངེས་པར་དེའི་རིགས་ལ་གནས་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་ལ་བཞེད་དོ། །མཁས་གྲུབ་སླུ་བའི་ཉི་མས་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཚད་མས་དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཚེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཚད་མས་

དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ནམ་དམིགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཡང་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་ཁྱབ་ལ། སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རང་རིག་གིས་དམིགས་པའི་

@068A ༄༅། །ཚོ་སྔོན་པོ་ཡང་སྤྱི་འཛིན་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཞེད་དེ། འབྲུ་སྣོན་ལུགས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཡང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ། །ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སྔོན་པོ་དང་སྤྱི་འཛིན་གཉིས་ཀ་སྐྱོང་བ་

ནི་དེ་དག་སུས་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་མ་ཟད་འགོག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ནི། ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། ལྟས་

སྤྲིན་དང་མཆོད་སྤྲིན་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་བུམ་པ་དེ་བལྟ་བ་པོ་གཉིས་ཀའི་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནམ། རེ་རེ་བའི་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་

གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ལྟས་སྤྲིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བའི་བུམ་པ་དེ་མཆེད་སྤྲིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མཆོད་སྤྲིན་གྱིས་མ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་ཅིག

ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ན་བུམ་པ་དེ་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་

ཚད་མ་དེ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ངེས་དེ་འཇལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་

@068B འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་འབྲས་བུར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་བསྡུས་པའི་སྣོད་བཅུད་འདི་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཚེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྫས་གཅིག

ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྡུག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོགས་པ་དང་པོའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཅིག་ལ་སྣང་བ་༔ ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་ཡང་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་མིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ལྷས་སྦྱིན་

དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ལ་ཟླ་གཉིས་སྣང་བའི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྣང་བའི་ཟླ་གཉིས་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཟླ་གཉིས་སྣང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་ཚེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་སྣང་ཚུལ་

མི་མཐུན་ཡང་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་བལྟས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཟླ་གཉིས་ནི་དབང་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ། གཅིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་

ཤར་བ་དེ་གཅིག་ཤོས་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མིན་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་བལྟས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ད་དུང་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོགས་པ་གཉིས་པའི་ལན་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བལྟ་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག

གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རང་རྟོགས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཟེར་བ་ནི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རྒོལ་བའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱོགས་ཚིག་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

@069A ༄༅། །སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྫས་གཅིག་པ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྣང་
བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་

ཐ་དད་པ་ནི་གདན་ནས་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བས་ཀྱང་དོགས་པ་མི་ཆོད་དེ། གདན་ནས་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་
ཤེས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོགས་པ་གསུམ་

པའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྔོན་པོ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཉིད་ལན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་པཎ་ཆེན་ཆོས་
མཆོག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ལྷན་

ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མ་དམིགས་ཀྱང་། སྔོན་པོ་དམིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ལྷས་སྦྱིན་ལྷ་བུ་ཞིག་གིས་བློ་
ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གདན་ལ་འབེབས་

པའི་ཚེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་རྫས་གཞན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་རང་རེ་ཀུན་མཐུན་མོད། དེ་ལྟར་ན་སྔོན་པོ་དེ་ལྷས་སྦྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ཡིན་ནམ།

གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ཡིན་ནམ། གང་གིའང་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ཞིག་དང་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་

@069B མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དམིགས་ཀྱང་ལྷས་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སུ་གང་གིའང་རྒྱུད་

དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ཉིད་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན༔ འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་མེད་ཀྱང་སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ནི་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པའི་ཚེ་དེ་རང་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག

དམིགས་ངེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དམིགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བའི་

འཆད་ཚུལ་དེ་ཙམ་ནི་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ལོན་པའི་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །ལ་ལ་དག་སྔོན་པོ་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ཉི་མ་འཕུལ་

ཐབས་སུ་མངོན་ནོ། །ད་ནི་དོགས་པ་དེ་དག་གི་ལན་ཇི་ལྟར་བྱེད་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཟེར་ན། དོན་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནོར་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ཆོས་དཀའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་སྲིད་མེད། ཁོ་བོ་ནི་སྐྱེས་པ་དང་སྦྱངས་པས་ཐོབ་པའི་བློ་གྲོས་

@070A ༄༅། །ཀྱི་རྡུལ་ནི་དམན། ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱུག་པར་ནི་མི་སྤྱོབས། གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་བཤད་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལ་ངེས་ཤེས་ནི་མ་འདྲོངས། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཕེགས་

ཀྱང་གཏམ་ཤིན་ཏུ་འདྲིད་པ་དག་གིས་གཞུང་དོན་འཆད་པའི་གཡོ་ཐབས་ལྷུར་ལེན་པའི་སྙིང་ཁམས་ཆུང་བས་བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་ཞིང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏམ་བགྱིད་པར་ནུས་པའི་བགོ་སྐལ་ཤིན་ཏུ་ཞན་

ཞིང་ལས་སུ་བགྱི་བའི་འོས་སུ་མ་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་དོགས་སློང་གི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་དག་གི་ལན་ཡང་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་མདོ་སྡེ་པས་གཟུང་

འཛིན་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ན་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མེད་དོ་ཞེས་རྒོལ་བའི་ལན་ཏུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རང་ལུས་བློ་སྔོན་འགྲོ་བ་ཡི། །བྱ་བ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་དེ། །འཛིན་ཕྱིར་གལ་ཏེ་བློ་ཤེས་འགྱུར། །སེམས་ཙམ་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་མཚུངས། །ཞེས་ལུས་

དང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། ཡང་མདོ་སྡེ་པས། གཞན་སེམས་ཤེས་
པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བའི་ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། གནས་

མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ལ་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་
བཞིན་དུ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་ཤེས་པ་

@070B གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གསལ་བར་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་བདེན་པ་
མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་སེམས་སྣང་བ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བཟུང་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །མངོན་སུམ་
འདི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་མི་བསླུ་བའི

ཕྱིར་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་མདོ་སྡེ་པས། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་སེམས་མཁྱེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་བསླང་བའི་ལན་དུ། །དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་ནི།

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྔར་གྱི་དོགས་པ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་སེལ་བར་ནུས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པའི་འགྲེལ་

བཤད་སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་སྡེ་བདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ཁ་ཤས་ལས་འབྱུང་བ་དང་བསྟུན་ན་ཤེས་པར་སླ་མོད་འདིར་ནི་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མི་སྤྲོ་ལ། མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་བཤད་

ན༔ དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་གྱི་སེམས་འཛིན་པ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཅིང་དེ་ཡང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་

@71A ༄༅། །བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་འཛིན་པས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཡང་ཚད་
མར་གྱུར་པ་ཤེས་སླ་ཞིང་། དེས་རིག་བྱ་ཕ་རོལ་གྱི་ཤེས་

པ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ་མི་དགོས་༈ པ་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ༈། །འོན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བསྟན་བཅོས་དེར་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཕྲ་ལ་དོན་ཆེ་
བར་སྣང་བས་དེའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་

སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་ནི། དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བྱ་ཕ་རོལ་གྱི་
སེམས་རང་གི་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པ་ནི་མི་རུང་བས་ངེས་པར་

གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཛིན་ན་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། གལ་ཏེ་
གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་གཟུང་

བ་དོན་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མི་ཤེས་ན་ནི་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འཛིན་པར་ཡང་འགྱུར། འོན་ཏེ་མི་འཛིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་ཞེན་ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་པ་བསྒྲུབ་བར་མཛད་དོ། །

དེའི་ལན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འཛིན་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བ་སླད་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ

@71B བཞིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ་གནས་མ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། དེའི་ལན་དུ་གཞན་སེམས་ཤེས

པའི་མངོན་ཤེས་དེས་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་ཆེར་དུ་བཟུང་བ་མིན་ཡང་ཞེ་ལྡག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ནི་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རང་གི་ལས

ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྨི་ལམ་ན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་བར་མཐོང་བ་རྣམས་ཡུལ་དེ་རྗེན་ཆེར་དུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འབྱུང་བ་མི་འགལ་

བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་རྨི་ལམ་བདེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་གཞན་གྱི་སེམས་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱོན་

མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་དེའི་རྣམ་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་བློ་དེ་ནི་ཕ་རོལ་

གྱི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་ངན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནས་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་

@72A ༄༅། །པའི་བར་གསུངས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་བརྒྱལ་བའི་ལན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པར་དགོངས་

པ་སྟེ༏ སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །འགྲེལ་པས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་པོ་ཕྲ་བ་དང་བསྒྲིབ་པ་དང་བསྐལ་བ་རྣམས་གཉིས་སུ་སྣང་

བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་དུ་མེད་པར་རྟགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་དག་གཟིགས་པ་ཡང་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་གསལ་བར་

ཡོད་པ་དང་དེ་ཡང་དེ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཟད་པར་སྤྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཐད་པའི་སློན་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྩུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་རིག་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། །དེ་ལྟར་ན་

@72B ལྷས་སྦྱིན་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་བུམ་པ་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ཅིག་ཞོས་ལ་མི་སྣང་ཡང་བུམ་པ་ཙམ་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བར་འཛོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་

སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཆ་དེ་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་བརྗོད་པ་མིན་ཡང་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བརྗོད་པར་འཛོག་པ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་བརྗོད་པའི་ཚིག་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་

གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཐུན་མོང་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་རང་རང་གི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་བུམ་པ་ནི་རང་རང་གི་མིག་ཤེས་དེ་དང་རྫས་གཅིག་མོད་ཀྱང་མིག་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ག་ལ་

དགོས། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡང་རྗེས་དཔག་ལ་ནི་ཤེས་པའི་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་གི་དགོས་པ་མི་དགོས་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ཡང་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྣང་བ་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་

འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཕ་རོལ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚད་མ་དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་

པ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ཅིང་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་ན་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དང་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་སྣང་ཚུལ་ཡང་མེད་པས་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དཔྱོལ་པའི་མི་རྟོགས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱོལ་བའི་མི་གཟིགས་ཚུལ་ཡང་དཔྱོལ་

@73A ༄༅། །པ་པའི་རང་གི་སྐྱོང་བྱུར་བསྒྱུར་པའི་མེར་སྣང་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྫས་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་

དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་དང་

བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རང་ཉིད་

ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་གཟིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་

ནོ༔ ༔ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དམྱལ་བའི་མི་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཚུལ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

དམྱལ་བའི་མི་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་སྒྲིར་དམྱལ་

བའི་མི་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །འདིས་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་སློབ། །འདི་དག་ནི་མདོ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་དུང་

འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་དབུ་མ་པ་དག་གིས་འགལ་བ་བརྗོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་ལྟའི་གཞུང་ལུགས་པ་དག་གི་རྣ་བར་མ་གྲགས་པའི་རྣམ་

གཞག་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དུ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཧ་ཅང་གནམ་གསར་པ་མངས་དྲགས་ན་ར་པོ་དཀར་པོ་ལུག་ཁྱུར་མི་ཚུད་པའི་དཔེ་ལྟར་རང་ཉིད་སློན་ཆེན་གྱི་གྲལ་ནས་ཐུད་ཀྱིས་དོགས་པས་
དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་

@73B རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་ཕ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་སློབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་

སྒོ་ནས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལ་སློབ་དགོས་པ་རྣམས་ནི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་དོ། །ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་རྒྱས་

པར་ནི་ལུགས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཤཱན་ཏི་པས་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །འཚོལ་བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞིས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་།

བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་སྣང་རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་སོང་བའི་ཆ་ནས་དྲོད་སོགས་བཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྣང་བ་

ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐེག་བསྡུས་ལས་བཤད་དོ། །ས་བཅུར་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་

མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤང་རུང་དུ་རྟོགས་པས་མཆོག་གི་དོན་དུ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཐོས་པ་འཚོལ་བ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཆོས་ལ་སྲེད་པ་ལོག་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་

@74A ༄༅། །དང་། ལྔ་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། དྲུག་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་བྱུང་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་

དང༌། བདུན་པ་ལ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མི་འབྱུང་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྣ་ཚོགས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྲི་འཕེལ་མེད་པའི་

དོན་དུ་དང་། ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་

དབང་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་སྣོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ལ་དབང་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། དགུ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་

དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། བཅུ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་

སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་ལས་ལ་དབང་བའི་དོན་དང་། གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་བསྒོམ་པར་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་ཐེག

བསྡུས་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་

ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེ་བཤད་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་ཞེན་དང་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་ཕྲ་མོའི་འཁྲུལ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་

དང་༑ གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དང་། བཞི་པ་ལ་སྙོམས་འཇུག་ལ་སྲིད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་དང་། ལྔ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།

@74B སྒྱུང་འདས་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དྲུག་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དང་མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་། བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་ཕྲ་མོ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་དང་།

བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་དང་། དགུ་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྤོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་དང་། སྤོབས་པའི་དབང་

ལ་དང་། བཅུ་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དང་། གསང་བ་ཕྲ་མོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་དང་ཐོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་གཉིས་སོ། །འདིའི་བཅུ་གཅིག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གསུངས་ཏེ། ས་

བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་དགོངས་སམ་བརྟག་གོ །ཁ་ཅིག་འདི་དག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་སྣླ་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་ལ། དེ་

ལས་བཤད་པའི་སྤྱང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཁོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཕལ་ཆེར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་

པའི་མཁས་པ་རྣམས་དང་ཇོ་ཡབ་སྲས་སོགས་སུས་ཀྱང་འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་སྦྱོར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་ལས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐོར་མང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ལས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་།

@75A ༄༅། །སྤྱང་བྱ་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལམ་གང་དུ་སྤོང་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་སྤྱོད་པ་སྤྱི་བསླབ་ཀྱི་

སྐོར་བྱང་ས་ལས་འབྱུང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བྱང་ས་གཉིས་དོན་གྱིས་རྩ་འགྲེལ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅིང་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ས་རྒྱན་གཉིས་ཞེས་གཅིག་ས་ཆེ་བར་

མཛད་ལ། རྗེ་བླ་མས་ཀྱང་། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་པོ། །ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་འབད་པས། །མི་ཕམ་ཆོས་རྗེའི་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་གི །གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པར་ཤར། །ཞེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པར་

རྗེས་འཛུག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གདམས་པར་མཛད་མདོ། དེང་སང་ནི་འཆད་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་དེ་དག་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག་གི་ཕྱིའི་ཤེས་རྒྱ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་དུའང་བལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་དགོན

པར་སྣང་ཞིང་། སྤྱོང་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཙམ་རེ་ལ་དབུ་སྤུས་སུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་སྦྱོར་བ་རིང་དུ་འདོར་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཐ
མ་ལ་བབས་པའི་རང་རྟགས་སུ་མངོན་ནོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་

པ་ས་བཅུའི་སྣ་ཚད་ཀྱང་དབུ་སེམས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་ཚད་དུ་ཡོད་མོད་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ནི་
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། དེས་མཐར་ཐུག་ཐེག

@75B པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ན་རེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་
པ་མི་འདྲ་བར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་རང་གོ་

ནའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་མེད་པར་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གནོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་ཀྱང་
འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་ཁོན་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་སྲིད་པ་ལས་

ཐར་པ་ཁོན་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་ཕ་རོལ་པོ་ཁོན་སྒྲོལ་བར་སེམས་ཤིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་བསམ་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་དང་པ་དང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དད་པ་དང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་དག

ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ནི་མ་

ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་

ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་ལྔ་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་དགོངས་པ་གཉིས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་མི་སྲིད་པར་

@76A ༄༅། །བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལུང་རྣམས་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྡུ་བ་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་

ཐོབ་ཅིང་ལྷག་མེད་མ་ཐོབ་པའི་མཚམས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུལ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་རང་གི་ཚེ་བསྲིངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ལ། རང་གི་ལུས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་

སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལུས་སྔ་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་བྱས་ནས་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་དྲི་མ་

མེད་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་ལ། དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་ལོག་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྔོན་སྨོན་ལམ་མ་བཏབ་པ་དང་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་མི་མཛད་པར་བཤད་དོ། །འོན་

པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགོངས་གཞི་བདུན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། བགྲོད་པ་པོའི་

ཐེག་པ་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་བགྲོད་པའི་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱང་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་

@76B ཡོད་པ་དང་༑ ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཏེ་དེའི་མྱུང་འདས་ཐོབ་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་གིས་སྔོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དགོངས་པ་

བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བདག་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་གཅིག་ཙམ་སྐྱེད་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པས་མྱ་

ངན་ལས་འདའ་རྩུལ་ལན་དུ་མར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་མེད་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དགོངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ

ལ་ཀུན་ཏུ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གཟུང་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་གོང་གི་ལུང་རིགས་དེ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་རྣམས། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང་། །

གཞན་དག་ཇེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་སོ། །རྒྱས་པར་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་ཐེག་བསྡུས་དང་ས་སྡེ་དང་དབུ་མ་སྣང་བའི་སེམས་ཙམ་པའི་

@77A ༄༅། །སྐབས་རྣམས་སུ་བསྡུའོ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ནི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་ཡོད་པས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུའི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

དང༏ རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱུ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཤེས་པ་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་གཞག་ནི། །ཆོས་གཟུགས་

ཀྱི་སྐུ་གཉིས་དང་། ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་སོགས་དབུ་མ་པ་དང་འདྲའོ། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་འདོད་ཅིང་མ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོགས་གཞན་བཞི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་

བཤད་དོ། །བཙུན་པ་ཟླ་བས་ནི་ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་ཆོས་སྐུ་དང་། ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་ལོངས་སྐུ་དང་། སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་

དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆོས་སྐུ་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལོངས་སྐུ་དང་། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་སྐུར་བཤད་དོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་

@77B ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལོངས་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པ་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བཤད་དོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུར་བསྡུས་ནས་བཤད་དེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་

དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་

བརྒྱད་ཅུ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་དང་། སྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་

ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་སྐུ་དམ་པ་དང་། བདག་གཞན་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་ཐུགས་

བརྩེ་བ་དང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པས་སྒྲུབ་པ་དམ་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་བ་དང་ཆོ་ག་དང་འཚོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དམ་པ་

དང་༑ སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གོང་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གོང་ན་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་མཐུ་དམ་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་གྲངས་

@78A ༄༅། །ཁ་དམ་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པའི་འཕགས་པའི་གནས་པ་དང་ལྷ་དང་ཚངས་པའི་གནས་པས་གནས་པས་ན་གནས་པ་དམ་པ་སྟེ་དམ་པ་བདུན་དང་ལྡན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་མདོ་ཙམ་

སྟེ་རྒྱས་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྨྲས་པ། འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡིས། །གང་གིས་རང་གི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །རྣམ་

རིག་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་ཕྱེ། །དེས་ནི་འཕགས་ཡུལ་མཁས་པ་དུ་མ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ལེགས་པར་བླངས་ཏེ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོངས་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་

གང་ཆེ་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་ཐུབ་པའི་ལུགས། །སྒྲ་སྒྱུར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་དྲངས་པ། །དེ་ཆེ་གངས་ཅན་སྐལ་ལྡན་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས། །ལུགས་འདི་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བའི་དགའ་བ་བཟུང་། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་

སྨོན་ལམ་མཐུ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོ་ཡིས། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་པ། །མ་ནོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད། །ད་ནི་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་མཐུ་བཏུས་པས། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་

ཆེར་བློ་གྲོས་ནུས་པ་ཞན། །དོན་གཉེར་ལྡན་པའང་ཕྱོགས་ལྷུང་དབང་གྱུར་པས། །ལུགས་བཟང་འདི་དག་ནུབ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས། །འགའ་ཞིག་ཕོ་ཆོད་ངག་གིས་གཞན་དག་འདྲིད། །ལ་ལ་རྨོངས་ཞེན་ཁོ་ནས་གནད་དོན་སྒྲིབ། །གཞན་

@78B དག་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་བྱས་ཀྱང་། །དབུ་སེམས་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་ཕན་ཚུན་བསྲེས། །ཁ་ཅིག་བློ་གྲོས་དམན་པས་གཞུང་ཆེན་པོའི། །རང་ལུགས་ཕྱོགས་སྔའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་ཅིང་། །ཕལ་ཆེར་ཅི་ཡིན་རང་ལ་གཏོལ་མེད་ཀྱང་། །

ཟེར་སྒྲོས་ཁ་ཏོན་བྱང་ལ་སྙིང་པོར་འཛིན། །དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཤེགས་བཤུལ་འདི། །ཚོང་འདུས་འོ་མ་བཞིན་དུ་བསླད་གྱུར་ཀྱང་། །དམ་པ་ཕལ་ཆེར་སྦུབ་པ་ཁོ་ནར་གཞོལ། །ཁ་ཅིག་ཞེས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སླད་ཀྱིས་

དོགས། །ལ་ལས་དཔྱོད་གནས་མིན་པར་བཏང་སྙོམས་འཇོག །དེ་ཕྱིར་ཕྲ་བའི་གནས་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་ནི། །དེང་དུས་ཇི་བཞིན་སྒྲོག་པའི་སྐབས་མ་མཆིས། །ཁོ་བོ་བློ་དང་བརྩོན་

པ་ཤིན་ཏུ་དམན། །བསྟན་བཙོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཅི་ཡང་མེད། །བདག་འདྲའི་བཤད་པས་སྐྱེ་བོ་གཞན་དག་ལ། །ཕན་དུ་རེ་བའི་བསམ་པའང་མ་མཆིས་མོད། །འོན་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །རང་བློ་གོམས་པའི་

བག་ཆགས་མཐུ་རྟས་ཕྱིར། །མི་ཕམ་མགོན་པོ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་དང་། །ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་བློ་བརྟན་དུ་ལ་ལྷ་སོགས། །རྗེས་འབྲངས་བཅས་པའི་རྣམ་རིག་གཞུང་མང་དང་། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྲས་བཅས་ཀྱི། །ལེགས་

བཤད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་མ་དྲོས་མཚོར། །ཡང་ཡང་སེམས་པའི་རིགས་པའི་གྲུ་ར་ཞུགས་ནས། །རྟག་དང་གུས་སྦྱོར་བརྩོན་པའི་སྐྱ་བ་ཡིས། །བསྐྱོད་པར་བྱས་ལས་གཞུང་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རང་འདོད་རེ་བ་སྐོང་བའི་ལྷུན་སྟུག

@79A ༄༅། །འཕྲེང་། །སྟེས་ཀྱིས་སྐལ་བར་ཐོབ་སླམ་སྦྱོ་བ་འཕེལ། །ཅི་སྟེ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་བློ་གསལ་དག །ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་བློ་ཡིས་ལེགས་བཤད་འདིར། །དགའ་བས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་

མཆིས་ན། །དེས་ཀྱང་རངས་པའི་གནས་དག་ཐོབ་བམ་སླམ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།